

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2015

aruandeaasta lõpp: 31.12.2015

sihtasutuse nimi: Sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus

registrikood: 90005946

tänava/talu nimi, Narva mnt 7a

maja ja korteri number:

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihthumber: 10117

telefon: +372 6274171

faks: +372 6274170

e-posti aadress: info@kik.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	35
Bilanss	35
Tulemiaruanne	36
Rahavoogude aruanne	37
Netovara muutuste aruanne	38
Raamatupidamise aastaaruande lisad	39
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	39
Lisa 2 Raha	43
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	44
Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	46
Lisa 5 Materiaalne põhivara	47
Lisa 6 Immateriaalne põhivara	48
Lisa 7 Kapitalirent	48
Lisa 8 Kasutusrent	49
Lisa 9 Laenukohustused	50
Lisa 10 Võlad ja ettemaksed	51
Lisa 11 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	51
Lisa 12 Annetused ja toetused	53
Lisa 13 Muud tulud	54
Lisa 14 Jagatud annetused ja toetused	54
Lisa 15 Tööjõukulud	54
Lisa 16 Mitmesugused tegevuskulud	55
Lisa 17 Kasum (kahjum) finantsinvesteeringutelt	55
Lisa 18 Intressikulud	55
Lisa 19 Muud finantstulud ja -kulud	56
Lisa 20 Seotud osapooled	56
Lisa 21 Antud sihtfinantseerise kulud keskkonnakaitsevaldk	57
Lisa 22 Antud välisabi kulud projektidele	59
Lisa 23 Sihtfinantseerimisega seotud potentsiaalsed kohus	60
Lisa 24 Välisabi finantseerimisega seotud potentsiaalsed k	62
Aruande allkirjad	63
Vandeauditori aruanne	64

TEGEVUSARUANNE

1. Üldinfo

Sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus (edaspidi KIK) on finantsasutus, mis vahendab riigieelarvelisi eraldisi (keskkonnatasudest laekuv raha) ja Euroopa Liidu (edaspidi EL) fondide, välisabiprogrammide, rohelise investeerimisskeemi ning laenuvahendeid keskkonnaprojektide elluviimiseks.

KIK-i eesmärk on avalike vahendite eesmärgipärane ja sihtotstarbeline kasutamine keskkonnakaitse valdkondades.

KIK-i missioon – suunata iga euro maksimaalselt efektiivselt Eesti inimeste, terve elukeskkonna ja riigi ressursisäästliku arengu heaks.

KIK-i visioon – Eesti ökoloogiline jalajälg on vähenenud tänu KIK-i ja partnerite tõhusale koostööle.

KIK asutati keskkonnakasutusest laekuva raha kasutamise seaduse alusel. KIK-i asutajaõiguste teostaja on Rahandusministeerium. KIK-i asutamise otsuse allkirjastas rahandusminister 11. mail 2000 ja otsus registreeriti 2. juunil 2000 mittetulundusühingute ja sihtasutuste registris. KIK-i põhikirja järgi (<http://www.kik.ee/et/kik/pohikirj>) on KIK-i eesmärk keskkonnaseisundi hoidmisele, loodusvarade taastootmisele ja keskkonnakahjustuste heastamisele suunatud projektide finantseerimine.

2005. aasta detsembris võttis Riigikogu vastu keskkonnatasude seaduse, mis jõustus 1. jaanuaril 2006. Keskkonnatasude seadusse (edaspidi KETS) lisati ka keskkonnakasutusest laekuva raha kasutamise seaduse sätted ning seega tegutseb KIK alates 2006. aasta algusest keskkonnatasude seaduse alusel. KIK täidab Keskkonnaministeeriumi, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ning Siseministeeriumiga sõlmitud halduslepingute kohaseid haldusülesandeid.

KIK-i kõrgeim juhtimisorgan on nõukogu, mis kavandab KIK-i tegevust, korraldab KIK-i juhtimist ja teostab järelevalvet juhatuse tegevuse üle. Nõukogus on üheksa liiget, kellest neli nimetatakse Riigikogu otsusega Riigikogu keskkonnakomisjoni ettepanekul ja neli Rahandusministeeriumi poolt (sh kolm liiget keskkonnaministri ettepanekul). Keskkonnaminister on sihtasutuse nõukogu liige oma ametikoha järgselt.

KIK-i auditikomitee koosneb kolmest nõukogu liikmest. Auditikomitee ülesandeks on nõukogu nõustamine raamatupidamise, audiitorkontrolli, riskijuhtimise, sisekontrolli ja -auditeerimise, järelevalve teostamise, eelarve koostamise ja majandusaasta aruande kinnitamise valdkonnas ning tegevuse seaduslikkuse osas. Auditikomitee juhib KIK-i struktuuri kuuluva siseauditi funktsiooni tööd. 2015. aastal toimus kuus auditikomitee koosolekut.

KIK-i esindab ja igapäevast tööd korraldab alates augustist 2012. kolmeliikmeline juhatus. 28. augustil 2012 kinnitas nõukogu KIK-i juhatuse relemendi, mille alusel määratleti juhatuse liikmete pädevusvaldkonnad ja töökord. 2015. aastal toimus kokku 30 juhatuse koosolekut.

KIK-i põhitegevus on keskkonnaprojektide rahastamine järgmiste finantsvahenditega:

- laekumised keskkonnatasudest (keskkonnaprogramm);
- Ühtekuuluvusfondi (ÜF) toetused;
- Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERF) toetused;
- Euroopa Sotsiaalfondi (ESF) toetused;
- roheline investeerimisskeemi (RIS) toetused;
- laenu andmine keskkonnakasutusest laekuvatest vahenditest või krediidiinidest.

KIK finantseerib keskkonnalaene vastavalt nõukogu poolt kehtestatud tingimustele nii oma kui ka välisvahenditest.

2. 2015. aasta tähtsamate sündmuste ja tegevuste kokkuvõte**2.1 Olulised sündmused**

- Rahandusministeeriumi eestvedamisel toimus veebruaris Eesti euroteko valimine. Rahvahääletusel osales üle 2000 inimese. Enim hääli sai puhta joogivee kindlustamine 100 000 eestimaalasele, teisele kohale tuli Leevi kalapääsu projekt. Nii veemajanduse kui ka vooluveekogude tervendamise projekte rahastati Ühtekuuluvusfondist (ÜF) ning toetusi vahendas KIK.
- Mais tähistas KIK-i tegutsemise 15. aastapäeva konverentsiga, kus sõna said mitmed keskkonnavaldkonna organisatsioonid. Üritusel tunnustati ka konkursi „Maakonnasipelgas 2014“ võitjaid, kes selgusid rahvahääletuse tulemusena KIK-i Facebooki lehel. Konkursi eesmärk on tunnustada eelneval aastal valminud häid projekte ja nende elluvijaid ning innustada uusi taotlejaid. Maakonnasipelga konkursi on kavas jätkata ka 2016. aastal.
- Mai lõpus selgusid KIK-i korraldatava tudengite energia- ja ressursisäästukonkursi Negavatt teise aasta võitjad. Peaauhinnavääriliseks hindas žürii kolme ideed kahest ülikoolist (TÜ, TTÜ). Negavatt toimub ka 2016. aastal ning siis on konkursile oodatud ka ülikoolideüleised projektid.
- Juunis lõppes projekt, mille käigus Keskkonnaagentuur viis Eesti kasvuhoonegaaside heitkoguste hindamiseks läbi üheksa uuringut, mille tulemused on sisendiks nii sinise maakasutuse ja metsanduse kui ka rahvusvahelise süsinikuringe aruandlusele. KIK toetas Keskkonnaagentuuri projekti keskkonnaprogrammi vahenditest 196 463 euroga.
- Juulis võeti keskkonnaprogrammi aasta teises taotlusvoorus KIKAS-e andmesüsteemis kasutusele uuendatud, programmipõhised taotlusvormid, mis lihtsustavad toetuse taotlejatel taotluse täitmist ja spetsialistidel nende kontrollimist.
- Septembris tegi valitsus uue laenu andmise otsuse KIK-ile veeprojektide kaasfinantseerimiseks 30 miljoni euro ulatuses eelarveperioodil 2014–2020.

- Septembris kinnitas nõukogu KIK-i valdkondlike programmide läbiviimise reglemendi koos pilootuuringu teemaga „Sigade matmispaikade analüüs“. Uuring valmis detsembris ja selle põhjal tehti ülevaade riiklikule tauditõrje komisjonile.
- Oktoobris valmis Tallinna 3. ja 4. trammiliini rekonstrueerimise projekt, tänu millele said liinidele tulla uued, tänapäevased trammid ning liikumine Tondilt ja Lasnamäelt kesklinna muutus kiiremaks ja keskkonnasõbralikumaks. Projekti kogumaksumus oli 97,2 miljonit eurot. Sellest 77,9 miljonit finantseeris riik (saastekvoodi vahenditest 53,3 miljonit trammide soetamiseks ja Ühtekuuluvusfondist KIK-i vahendusel 24,6 miljonit taristu uuendamiseks). Tallinna linn panustas 19,3 miljonit eurot.
- Oktoobris valmis Narvas kümnendi mastaapseim veeprojekt. Enam kui 45 miljonit eurot maksnud projekti rahastati KIK-i kaudu Ühtekuuluvusfondist ning tänu sellele sai Eesti suuruselt kolmas linn nüüdisaegse veemajandustaristu ja 58 000 inimest puhta joogivee.
- Novembris korraldas KIK koostöös Keskkonnaametiga vooluveekogude tervendamise teemalise seminari, kus räägiti kalapääsude rajamisega seotud väljakutsetest ja võimalikest lahendustest. Projektide elluviijad jagasid oma kogemusi ning riik tutvustas toetusvõimalusi. Üritusel osalesid nii paisuomanikud kui ka nende kohalike omavalitsuste esindajad, mille territooriumil paisud asuvad.
- Novembris viis Keskkonnaministeerium Euroopa jäätmetekke vähendamise nädalal raames ja KIK-i rahastuse toel läbi jäätmetekke vähendamise kampaania sotsiaalmeedias ja raadios. Lisaks olid kaubanduskeskustes jäätmeinfo punktid. Keskkonnaprogrammist 33 840 eurot toetust saanud kampaanias osales ligi 330 000 inimest.
- Detsembris korraldas KIK Haapsalus seminari, kus võeti kokku seitsme linna tänavavalgustuse uuendamise projekt, mis vältas üle kahe aasta ning maksis 16,2 miljonit eurot. Sellest 90% kaeti KIK-i kaudu Austria ja Eesti riigi vahelisest CO₂ kvoodi müügitulust, ülejäänud osa tasusid linnad. KIK oli projektis nii toetuse suunaja kui ka projektijuht. Seminaril osalesid nii projektide elluviijad kui ka nende omavalitsuste esindajad, kellel on võimalik taotleda KIK-i kaudu toetust tänavavalgustuse uuendamiseks uue rahastusperioodi eurorahadest.
- Detsembris kinnitas KIK-i nõukogu uuendatud keskkonnaprogrammi finantseerimise korra 2016. aasta esimeseks vooruks. Uuenduste eesmärk on muuta taotlemisprotsess veelgi selgemaks ja kindlustada, et rahastuse saaksid suurima positiivse mõjuga keskkonnaprojektid.
- Detsembris lõppes viimase nõuetele mittevastava prügila sulgemine. KIK-i nõukogu erakorralise otsusega toetati Nordkalk ASi projekti, et sulgeda endise Rakke lubjatehase prügila. Tegemist oli viimase suletava prügilaga, mille 4,47 hektari suurune ala korrastati. Tööd maksid 124 229 eurot ning raha selleks saadi keskkonnaprogrammist.

- KIK jätkas toetuse taotlejatele infopäevade korraldamist. Keskkonnaprogrammi infopäevadel osales ligi 500 inimest, struktuurivahenditest ja kvoodimüügi vahenditest rahastatud projektidega seotud üritustel kokku pea 300 inimest.
- Jätkus keskkonnaprogrammi viie valdkonna (merekeskond, metsandus, kalandus, maapõu, jäätmekäitlus) mõjuanalüüsi tulemuste ellurakendamine. 95 ettepanekust rakendati aasta lõpuks täielikult või osaliselt 51, ei arvestatud ühte ja töös on veel 43 ettepanekut. Lisaks uuendati keskkonnaprogrammi määrust, finantseerimise korda ning tehti vajalikud arendustööd KIKAS-e süsteemis.

2.2 Areng

KIK-i bilansimaht 2015. aasta lõpu seisuga oli 203,1 miljonit eurot ning 31.12.2014 seisuga vastavalt 195,7 miljonit eurot. Bilansimaht suurenes 7,4 miljoni euro võrra. Tekkepõhine tulude maht keskkonnatasude seadusest tulenevate vahendite osas vähenes võrreldes 2014. aastaga 3,2 miljonit euro võrra ehk 8%. Tulu oli 2015. aastal 35,1 miljonit eurot ning 2014. aastal 38,3 miljonit eurot.

Keskkonnaprogrammi laekus KIK-ile 1612 projekti rahastamise taotlust summas 95,6 miljonit eurot. Nõukogu eraldas 2015. aastal 934 keskkonnakaitsele projektile raha kokku 45,1 miljonit eurot. Väljamakseid tehti 32,1 miljonit eurot ehk 4,7 miljoni euro võrra vähem kui 2014. aastal.

KIK vahendas 2015. aastal välisabi (ERF, ESF, ÜF ja RIS) kokku summas 98,6 miljonit eurot, mis on 23,4 miljonit eurot ehk 19% võrra vähem kui 2014. aastal.

KIK-i ülalpidamiskulud olid 2015. aastal 5,2 miljonit eurot. Eelneval aastal olid ülalpidamiskulud 5,1 miljonit eurot (tulemiaruaude tegevuskuludest on maha arvatud kulu 0,1 miljonit eurot ebatõenäoliselt laekuvatest sihtfinantseerimise tagasinõuetest).

31.12.2015 seisuga kuulus KIK-i koosseisu 98 inimest. Neist 82 Tallinna kontoris ja 16 maakondlikes esindustes. Tartu esinduses töötas kaks inimest, ülejäänutes üks.

Personali arendamise projektidest oli 2015. aastal fookuses KIK-i arengukava üks ülesannetest: motivatsioonisüsteemi arendamine. Selle töö eesmärk oli seni kehtivat süsteemi uuendada, et see oleks ajale vastav (arvestaks sisemisi ja ka väliskeskkonnas toimunud muudatusi), selgem ja läbipaistvam. Motivatsioonisüsteem on osa organisatsiooni teadlikust kompetentsi- ja tulemusjuhtimisest ning vahend töötajate pädevuse ja pühendumuse hoidmiseks, et saavutada sihtasutuse eesmäärke.

Sihtasutuse hanketöö kvaliteedi tõstmise üks eesmäärke eelmisel aastal oli suurendada keskkonnahoidlike kriteeriume sisaldavate riigihangete arvu KIK-is, et väärtustada veelgi enam keskkonda hoidvaid ja ressursisäästlikke lahendusi. Ülesanne sai täidetud ja rohkem kui 20% (eesmärk vähemalt 20%) lihthanke piirmäära teostavatest riigihangetest sisaldasid keskkonnahoidlikke kriteeriume.

KIK-i dokumendihalduses arendati eelmisel aastal välja KIK-i digitaalne arhiivihoidla, kus KIK säilitab edaspidi lõpetatud asjaajamisdokumente. Digihoiustamise eesmärk on tagada terviklik asjaajamine (juurdepääs dokumentidele ka pärast projekti lõppemist) ja nõuetekohaselt säilitatud dokumendid.

IT-arendustöödest keskendus KIK 2015. aastal jätkuvalt KIKAS-e täiustamisele, võttes arvesse KP analüüsiprojekti järeldusi ning kasutajatelt saadud muudatusettepanekuid. Uuendati väljavahetamisele kuuluvat riistvara ja tarkvara ning võeti kasutusele täiendav andmete varunduslahendus. Teist korda toimus KIKAS-e andmekogu auditeerimine. Audiitorid leidsid, et ISKE rakendamise tase on KIK-is võrreldes teiste Eesti asutustega hea ning olulisi puudusi ei tuvastatud. ISKE on seega rakendatud.

Alustati uue kodulehe loomisega. Selleks tehti põhjalik analüüs, loodi funktsionaalne prototüüp ning testiti prototüübi erinevaid versioone toetuse taotlejate ja partnerite hulgas. Testimise tulemusena valiti välja sobivaim lahendus ning viidi läbi arendushange. Uue kodulehe arendustööd algasid detsembris 2015 ning koduleht on plaanis kasutusele võtta 2016. aasta II kvartalis.

Kvaliteetseks poliitika kujundamiseks on vaja häid uuringuid. Selleks et vähendada uuringute korraldamise halduskoormust Keskkonnaministeeriumis, kiirendada vajalike uuringute läbiviimist ning pakkuda projektijuhtimisressurssi teemadel, kus ministeerium seda juurde vajab, töötati välja relement KIK-i korraldatavate uuringute läbiviimiseks. Toimunud on ka esimene pilootuuring aktuaalsel teemal „Sigade matmispaikade analüüs“.

Kommunikatsiooniüksus toetas KIK-i põhitegevusi, kasutades nii traditsioonilisi kanaleid (pressiteated, artiklid, aastaraamat, koduleht) kui ka uudseid (keskkonnaprogrammi 2015. aasta II taotlusvooru eel sai nõu küsida ka KIK-i Facebooki lehel). Kuna keskkonnaprogrammis oli taotlejate jaoks mitmeid uuendusi, siis koostati toetuse saajatele elektrooniline uudiskiri, mis edastati e-postiga enam kui 3000 kontaktile ning lisati ka välisveebi.

Proaktiivne kommunikatsioon ja hea koostöö toetuse saajate ja partneritega aitas tõsta KIK-i meediakajastuste arvu 2015. aastal 4,4% võrreldes eelneva aastaga. Neist negatiivsete kajastuste hulk oli alla 1%. Efektiivsete kajastuste arv kasvas 3% (vaatamata sellele, et võrreldes 2014. aastaga oli valminud projekte ca 19% vähem ja KIK-i vahendatud rahade maht ca 19% väiksem). Seega suhtarvuna oli lõppenud projekti kohta kajastusi 27% rohkem kui 2014. aastal.

Teist korda toimus tudengite energia- ja ressursisäästukonkurss Negavatt, kuhu laekus 29 ideed 10 ülikoolist. Konkursi kolm võiduprojekti olid: kraanivee joomist propageeriv TÜ projekt „Võta kraanist!“, TTÜ idee „Scrubber“, mille järgi töötatakse välja ainulaadne soojusvaheti, ning TÜ algatus „Jõusaal“, mis toob ülikooli spordihalli elektrit tootvad trenaažöörid. Uuringufirma Klaster poolt konkursi järel tehtud uuring näitas, et Negavatist kuulnud tudengite osakaal kasvas 15% võrreldes 2014. aastaga.

Lisaks korraldas KIK sotsiaalmeedias kaks kampaaniat: KIK-i Facebooki lehel toimus Maakonnasipelga konkurss, mille eesmärk oli inimesi kaasata ja panna märkama KIK-i toel valminud projekte. Rahvas sai valida üle Eesti valminud 75 projekti hulgast oma lemmiku igas maakonnas. Nädalase hääletamise käigus anti kokku 2722 häält. Teise kampaania raames said

inimesed konkursi Negavatt Facebooki lehel jagada oma roheideid neid üles pildistades. Energiapanka saadeti 162 pilti. Mõlemad kampaaniad aitasid kasvatada KIK-i sotsiaalmeedia kanalite jälgijate arvu.

2.3 Ülevaade KIK-i nõukogu 2015. aasta tööst vastavalt riigivaraseaduse § 98 lg-le 1

KIK-i nõukogu pidas 2015. aastal kuus koosolekut, millest neli toimus elektrooniliselt (hääletamine ja otsuste vastuvõtmine toimus koosolekut kokku kutsumata).

Olulisemad teemad, mida nõukogu koosolekul käsitleti:

- 17.02.2015 toimus KIK-i 2014. a tegevuseesmärkide täitmise hindamine.
- 28.04.2015 kinnitati KIK-i 2014. majandusaasta aruanne.
- 09.06.2015 ja 21.12.2015 muudeti KIK-i keskkonnaprogrammi finantseerimise korda.
- 09.06.2015 pikendati KIK-i juhatuse liikmete ametiaja tähtaega.
- 22.09.2015 tutvustati ressursisäästu konkursi Negavatt tulemusi ning kinnitati tegevused kolmanda Negavati konkursi läbiviimiseks.
- 22.09.2015 kinnitati uuringute läbiviimise reglement.
- 21.12.2015 kinnitati keskkonnaprogrammi grupierandiga hõlmatud riigiabi andmise tingimuste täiendamine.
- 21.12.2015 kinnitati konkursi „Aasta keskkonnasõbralik ettevõtte“ läbiviimine.
- 21.12.2015 kinnitati KIK-i 2016. aasta tegevuseesmärgid ja eelarve.
- Kahel korral kinnitati keskkonnaprogrammi taotlusvooru piirsummad.
- Nõukogu arutas kahe keskkonnaprogrammi taotlusvooru programmiprojekte ja kinnitas nende rahastamisotsused.
- Nõukogule anti kolmel korral ülevaade struktuuritoetuste ja AAU vahendite kasutamisest.

Igal koosolekul arutati läbi keskkonnaprogrammile laekunud kiireloomulised taotlused ja otsustati nende rahastamine, samuti vaadati läbi keskkonnaprogrammi projektide muudatusettepanekud ja võeti vastu otsused.

2.4 Õigusvaidlused

2015. aastal esitati KIK-ile 12 vaiet, neist kolm keskkonnaprogrammi raames ja ülejäänud seoses struktuurivahenditega. KIK rahuldab kaks vaiet ja jättis ülejäänud rahuldama. Kohtusse kaevati edasi neli asja.

Keskkonnaprogrammis on KIK-i toetuse kasutamise nõuete rikkumise tõttu esitanud kohtusse hagi MTÜ Eesti Pärändmaastikud vastu toetuse osaliseks tagasinõudmiseks (KIK nõudis tagasi 80% toetusest). Kohtuvaidlus on lõppenud, kohus rahuldab KIK-i hagi tagaseljaotsusega. Struktuurivahenditest antud toetuse tagasinõudmiseks alustatud täitemenetluses on KIK esitanud ühe tehingu tagasivõitmise hagi. Vastaspool on omakorda esitanud hagi KIK-i vastu täitemenetluses arestitud vara arestist vabastamiseks. Need kaks kohtuasja on liidetud ühte menetluse, vaidlus on pooleli. Lisaks on KIK esitanud hagi asjaomase toetuse saaja juhatuse

liikme vastu, nõudes toetuse saaja juhatuse liikme kohustuste rikkumisega tekitatud kahju hüvitamist. Kohtuvaidlus on pooleli.

Koos 2013. aastal alanud asjadega on KIK-il kohtutes kuus haldusasja, neist kaks ringkonnakohtus, ja kaks tsiviilasja.

Õigusvaidlused moodustavad projektide arvust ja mahtudest väga väikese osa. KIK-i hinnangul puudub eelnimetatud kohtuasjadel märkimisväärne mõju aruandes esitatud näitajatele, sest kui kohtuvaidluste tulemusel peaks asutama seisukohale, et toetuse saajal on õigus toetust saada, siis rahastatakse asjaomaseid projekte toetuste eelarvetest ning õigusabikulud on ette nähtud KIK-i tegevuskulude eelarves. Kui KIK kohtuvaidlused võidab, kasutatakse sellest tulenevalt vaidlusalustes projektides vabanenud vahendeid teiste projektide rahastamiseks.

2.5 Riskijuhtimine

KIK-i nõukogu poolt 2014. aasta veebruaris kinnitatud arengukavas perioodiks 2014–2020 on üheks strateegiliseks eesmärgiks seatud tugeva riskijuhtimise süsteemi väljaarendamine. Sellest lähtuvalt on riskijuhtimise peamised ülesanded:

- hoida laenukahjum pikema perioodi jooksul alla 0,2% aastas, auditi käigus tuvastatud abikõlbmatute kulude summa alla 1% auditeeritud kogukuludest ning võetud kohustused tasakaalus keskkonnatasude seaduse alusel KIK-ile laekuvate vahenditega;
- arendada edasi tööprotsessidega integreeritud riskijuhtimissüsteemi, rõhuasetusega riskide ennetamisel;
- rakendada riskide hindamise tulemusi iga-aastase tegevuskava ja eelarve koostamisel;
- koolitada ja arendada töötajaid riskijuhtimise valdkonnas.

2015. aasta suvel kinnitas juhatuse riskijuhtimise juhendi, milles on kirjeldatud KIK-i riskijuhtimise üldpõhimõtted, peamised riskijuhtimisega seotud tegevused ning riskiseminaridel kasutatav meetodika. Juhatuse initsiatiivil on KIK-i riskijuhtimise fookus pettuse riskidel. Selleks alustasid 2015. aastal tegevust kaks KIK-i töörühma, mille teemadeks on hinnaraamat ja pettuse ohumärgid.

2015. aasta sügisel toimus kaks KIK-i riskiseminarit. Seminarid pakuvad töövahendeid riskide ennetamiseks järgmisel majandusaastal ning neid korraldatakse juba üheteistkümnendat aastat. Hinnati keskkonnaprogrammi toetuste ja EL-i struktuuritoetuste menetlemise riske. Teist aastat järjest olid mõlemal riskiseminaril lisaks tavapärasele protsessiriskide kaardistamisele eraldi teemaarutelud. Kui 2014. aastal oli fookuses pettuseriskide temaatika, siis nüüd keskenduti protsesside lihtsustamisele ja efektiivsemaks muutmisele. Edasist tegevust nõudvate riskide maandamistegevused kajastati KIK-i 2016. aasta tegevuskavas. Siseaudiitorid teevad seiret riskide maandamise üle, jälgides KIK-i tegevuskava täitmist.

3. Ülevaade põhitegevuste kaupa 2015. aastal ja eesmärgid 2016. aastaks

3.1 Keskkonnaprogrammi rakendamine 2015. aastal

2015. aastal olid taotlejad jätkuvalt aktiivsed taotluste esitamisel. Sellele on kaasa aidanud infopäevad ja KIKAS-e andmesüsteemi kasutamine. Toetuse saajate ja taotlejate tagasiside KIKAS-ile on olnud väga positiivne tänu KIKAS-e pidevale arendamisele ja täiustamisele töömugavuse suurendamiseks.

2015. aastal rakendasid keskkonnaprogrammi üksuse töötajad 2013. ja 2014. aastal koostöös arendusüksusega läbiviidud programmide analüüsi käigus tehtud ettepanekuid. Arendustegevuste tulemusel muudeti KIKAS-e taotlusvormid programmipõhiseks, mis lihtsustab toetuse taotlejatel taotluse täitmist ja spetsialistidel kontrollimist. Arendustegevuste ettepanekute rakendamine jätkub 2016 aastal.

2015. aastal uuendati koostöös Keskkonnaministeeriumiga keskkonnaministri 17. veebruari 2006. aasta määrust nr 13 ja keskkonnaprojektide finantseerimise korda. Uuenduste eesmärk on muuta taotlemise protsess veelgi selgemaks ning kindlustada, et rahastuse saaksid suurima positiivse mõjuga keskkonnaprojektid.

Keskkonnaprogrammi üksus panustas 2015. aastal jätkuvalt toetuse taotlejate ja toetuse saajate informeerimisele ja koolitamisele, korraldades infopäevi, kus osales kokku üle 500 inimese.

Vastavalt kohapealsete kontrollide juhendile viisid üksuse töötajad 2015. aastal läbi 308 kohapealset investeeringute kasutamise kontrolli, millest 201 kontrolli olid seotud ehituslike projektidega, 107 mitteehituslike projektidega. Teostati 27 järelkontrolli. Kontrollide tulemusena saab järeldada, et investeeringuid kasutatakse sihipäraselt.

Üksuse töö tõhustamiseks ja ühiste arusaamade kujundamiseks korraldati jätkuvalt regulaarseid üksuse koosolekuid konkreetsete juhtumite ja KIK-i protseduuride tõlgendamise arutamiseks ning erinevaid keskkonnavaldkondade ja finantsalaseid koolitusi. Käidi tutvumas Tartumaa projektide arendamisega ning Rootsi keskkonnavaldkonna projektide ja organisatsioonidega.

KIK rahastas 2015. aastal keskkonnaprojekte kümne keskkonnakaitse valdkondliku programmi kaudu, seejuures võttis KIK-i nõukogu rahastamisotsuseid vastu kahes voorus. Kokku laekus KIK-ile 1612 projekti rahastamise taotlust summas 95,6 miljonit eurot. KIK-i nõukogu eraldas raha 934 keskkonnakaitsele projektile kogusummas 45,3 miljonit eurot. Valdkondlikult eraldati kõige rohkem raha veemajandusele: 16,5 miljonit eurot. Seoses sellega, et 2015. aasta teise voo rahastamisotsused tehti vahetult enne aasta lõppu, ei ole toetuse saajad paljude projektide elluviimist alustanud.

2015. aasta keskkonnaprogrammi rahastamisotsuste finantsolukord on seisuga 31.12.2015 järgmine:

- eelarvesumma: 45,1 miljonit eurot;
- sõlmitud sihtfinantseerimislepingute summa: 12 miljonit eurot;

- väljamaksete summa: 4,4 miljonit eurot;
- teostatud tööde rahaline maht: 3,4 miljonit eurot.

2015. aasta projektide rahastamine jätkub suures osas 2016. ja 2017. aastal.

2015. aastal jätkus 2014. aasta programmi projektide rahastamine, kuna 2014. aasta programmi raha on alates KIK-i nõukogu rahastamise otsusest kasutatav 24 kuud.

2015. aasta lõpuks oli 2014. aasta programmi rahastamise otsuste finantsseis järgmine:

- eelarvesumma: 35,8 miljonit eurot;
- sõlmitud sihtfinantseerimislepingute summa: 33,6 miljonit eurot;
- väljamaksete summa: 22 miljonit eurot;
- teostatud tööde summa: 22 miljonit eurot.

Lisaks jätkus 2015. aastal mitmete 2013. aastal rahastamise otsuse saanud projektide rahastamine ning KIK-i nõukogult pikenduse saanud 2010.–2012. aasta keskkonnaprogrammi projektide rahastamine. Kokku tegi KIK väljamakseid 2015. aastal keskkonnaprogrammi projektide rahastamiseks ligi 32,1 miljonit eurot.

Ülevaade 2015. aasta keskkonnaprogrammi rahastamise otsustest valdkondade kaupa koos välisabi projektide kaasfinantseerimisega (seisuga 31.12.2015):

Jrk nr	Programm	Eelarve seisuga 31.12.15	Sõlmitud lepinguid	Finantseeritud	Aruanded
1	Veemajandus	16 545 529	2 158 925	711 762	960 171
2	Jäätmekäitlus	2 722 929	409 021	130 913	314 204
3	Looduskaitse	5 437 594	1 290 344	538 907	612 912
4	Metsandus	5 195 311	4 130 346	1 416 191	475 295
5	Keskkonnakorraldus	2 030 706	147 932	40 820	43 858
6	Maapõu	750 022	179 446	26 596	26 596
7	Merekeskkond	1 026 705	158 472	84 051	34 800
8	Atmosfääriõhu kaitse	3 424 671	719 088	231 043	211 147
9	Keskkonnateadlikkus	3 244 013	1 883 315	893 716	493 633
11	Kalandus	1 204 767	204 807	82 085	85 731
12	Kaas- ja sildfinantseerimine	3 523 820	729 781	237 472	97 066
	KOKKU	45 106 067	12 011 477	4 393 556	3 355 413

3.2. Valdkondlik ülevaade 2014. ja 2015. aasta keskkonnaprogrammi projektide olulisematest tulemustest ja elluviimisest 2015. aastal

3.2.1 Veemajandus

KIK-i nõukogu otsustas 2015. aastal rahastada 77 projekti summas 16,5 miljonit eurot ja ühe kaasrahastamisprojekti summas 34 900 eurot.

Alamprogrammide vahel jagunesid rahastatavad projektid järgmiselt:

- veekogude tervendamine – 2 projekti;
- joogiveevarustus – 19 projekti;
- jääkreostus – 5 projekti;

- mittetehnilised tööd – 12 projekti;
- reoveekäitlus – 39 projekti;
- kaasrahastamine – 1 projekt.

2015. aasta projektidest alustati 24 projekti elluviimisega ja lõpetati 7 projekti. 2014. aasta keskkonnaprogrammi 81 projektist oli 2015. aasta lõpuks lõpetatud 53 projekti.

3.2.1.1 Veekogude tervendamise alamprogrammi olulisemad tulemused:

- Avati Vööla merd poolitav tamm veevahetuse parandamiseks mahus 36 m;
- Tamula järve hea seisundi säilitamiseks puhastati 1,84 ha kaldaala ja eemaldati setteid 2035 m³.

3.2.1.2 Joogiveevarustuse alamprogrammi olulisemad tulemused:

- projektide tulemusel rajati/rekonstrueeriti joogiveetorustikke ca 41 475 m;
- projektide lõppemise hetkel sai uuest/rekonstrueeritud taristust kasu vähemalt 15 586 inimest ja 132 asutust/ettevõtet;
- ehitati/renoveeriti 13 joogiveepumplat ja 16 joogiveetöötluste komplekti.

3.2.1.3 Jääkreostuse alamprogrammi olulisemad tulemused:

- projektide tulemusena on likvideeritud ca 19 405 tonni ohtlikke jäätmeid ja 3192 tonni reostunud pinnast;
- korrastati territooriumi ca 8923 m² ulatuses.

3.2.1.4 Mitteehtuslike tööde alamprogrammi olulisemad tulemused:

- korraldati 4 reoveepuhastite operaatorite koolitust, osalejaid kokku 118;
- koostati elektrooniline juhend vee-ettevõtjatele veekeskkonnale ohtlike ainete kajastamiseks vee-ettevõtja ja kliendi vahelistes lepingutes;
- soetati 4 kaugmõõturit hüdromeetriaajaamadesse ja 4 sondi puuraukude geofüüsikalise uurimise läbiviimiseks;
- koostati 5 ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni projekteerimise/ehitusprojekti;
- viidi läbi 9 uuringut.

3.2.1.5 Reoveekäitluse alamprogrammi olulisemad tulemused:

- projektide tulemusel rajati/rekonstrueeriti reoveetorustikku kokku ca 33 095 m;
- ehitati/renoveeriti 31 reoveepumplat ja 11 reoveepuhastit;
- projektide lõppemise hetkel sai uuest/rekonstrueeritud taristust kasu vähemalt 14 670 inimest ja 110 asutust/ettevõtet.

3.2.2 Jäätmekäitlus

KIK-i nõukogu otsustas 2015. aastal rahastada 90 projekti kogusummas 2,7 miljonit eurot. Alamprogrammide vahel jagunesid projektid järgmiselt:

- ohtlike jäätmete käitlemine – 50 projekti;
- tavajäätmete käitlemine – 9 projekti;
- maastikupilti kahjustava kasutusest välja langenuid ehitise lammutamine – 28 projekti;
- poolkoksiprügilate ja radioaktiivsete jäätmete hoidla järelhooldus – 3 projekti.

2015. aasta projektidest alustati 41 projekti elluviimisega ja lõpetati 25 projekti. 2014. aastal rahastamisotsuse saanud 84 projektist oli 2015. aasta lõpuks lõpetatud 76 projekti.

3.2.2.1 Ohtlike jäätmete käitlemise alamprogrammi olulisemad tulemused:

- ohtlike jäätmete kogumisringe käigus koguti ja käideldi 92,5 tonni ohtlike jäätmeid ja 436 tonni eterniiti.

3.2.2.2 Tavajäätmete käitlemise alamprogrammi olulisemad tulemused:

- rajati Kareda keskkonnajaama hoone suurjäätmete vastuvõtmiseks;
- viies jäätmejaamas (Türi, Paide, Põltsamaa, Suure-Jaani ja Vändra) koguti kokku 136,4 tonni suuregabariidilisi jäätmeid.

3.2.2.3 Maastikupilti kahjustava kasutusest välja langenud ehitiste lammutamise alamprogrammi olulisemad tulemused:

- lammutati kokku 71 hoonet (8 tootmishoonet, 13 militaarhoonet, 1 viljakuivati, 18 lauta, 5 laohoonet, 4 heinaküüni, 2 kuuri, 4 silohoidlat, 5 sigalat, 2 kütusehoidlat, 3 söödahoidlat, 3 sõnnikuhoidlat ja 3 piimaplokki);
- lammutamise käigus käideldi kokku 91 925 tonni jäätmeid, millest üle 90 000 tonni jäätmetest suunati taaskasutusse.

3.2.3 Looduskaitse

KIK-i nõukogu otsustas 2015. aastal rahastada 115 projekti summas 5,4 miljonit eurot ja 42 kaasrahastamisprojekti summas 2 miljonit eurot.

Alamprogrammide vahel jagunesid projektid järgmiselt:

- looduskaitse infrastruktuuri rajamine – 8 projekti;
- looduskaitse arendusprojektid (kavad, inventuurid) – 39 projekti;
- looduskaitse elluviimine (hooldus, kaitsekorraldustegevused) – 68 projekti;
- kaasrahastamine – 42 projekti.

2015. aasta projektidest alustati 78 projekti elluviimisega ja lõpetati 23 projekti. 2014. aastal rahastamisotsuse saanud 141 projektist oli 2015. aasta lõpuks lõpetatud 97 projekti.

3.2.3.1 Looduskaitse infrastruktuuri alamprogrammi olulisemad tulemused:

- riigimaantee 11240 Tõdva–Hageri km 5,864–6,085 rajati kahepaiksetele 45 m konnatunneleid ja 362 m suunavaid betoonpiirdeid;
- koostati Narva jõe kanjoni nõlva tugimüüri seisundi ekspertiis;
- rajati Alaveski loomapargile turvalisuse tagamiseks ümbritsev aed pikkusega 1000 m;
- Tallinna botaanikaaias laiendati audiogiidiga kaetud marsruuti looduse-õpperadadele;
- EMÜ Võrtsjärve õppekeskusele soetati 11 uut ja renoveeriti 6 akvaariumi;
- Elva-Vitipalu MKA rekonstrueeriti kokku 18,2 km matkaradu, 5 puhkekohta, 2 infotahvliit, 1 telkimisala ja 1 õppeklass looduses.

3.2.3.2 Looduskaitse arenduse alamprogrammi olulisemad tulemused:

- kvaliteedimärgise „European Charter for Sustainable Tourism“ taotlemine Matsalu rahvuspargile. Selle raames koostati vastavalt EUROPARCI Föderatsiooni kriteeriumidele säästev turismistrateegia;
- loomade poolt tekitatud kahjude ja kahjude ennetamisega seotud kulutuste hüvitamine kokku 239 taotlejale kogusummas 349 981,64 eurot;

- loodi loodusvaatluste nutiseadmerakendus (LVA äpp);
- Tallinna Botaanikaaias digitaliseeriti herbaarium ja raamatukogu andmed liideti andmebaasiga URRAM;
- parkidele koostati kokku 17 hoolduskava ja rekonstrueerimise projekti;
- viidi läbi 8 uuringut.

3.2.3.3 Looduskaitse elluviimise alamprogrammi olulisemad tulemused:

- maksti loodushoiutoetust, mille käigus hooldati elupaiku 97,4 ha, taastati elupaiku 2029,7 ha ja paigaldati tarasid 68 692,23 m;
- loodushoiutööde korraldamise käigus hooldati 70 üksikobjekti ja 17 parki pindalaga 83 ha, loomad transporditi 14 laiule ning teostati 1 veeregulaatori hooldus ja 1 poldri lüüsisist liivasetete eemaldus;
- paigaldati 13 veebikaamerat pesitsuse jälgimiseks (1 merikotkas, 4 kalakotkast, 3 väike-konnakotkast, 2 must-toonekurge, 2 hiireviud, 1 herilaseviu);
- hooldati ja korrastati ca 375 ha ulatuses parke ja kaitsealuseid objekte ning poollooduslike kooslusi hooldati ca 1520 ha ulatuses;
- soetati 454 looma (204 veist ja 250 lammast).

3.2.4 Metsandus

KIK-i nõukogu otsustas rahastada 2015. aastal 31 projekti kogusummas 5,2 miljonit eurot. Alamprogrammide vahel jagunesid projektid järgmiselt:

- metsandus – 24 projekti;
- jahindus – 7 projekti.

2015. aasta projektidest alustati 11 projekti elluviimisega ja lõpetati 3 projekti. 2014. aastal rahastamisotsuse saanud 33 projektist oli 2014. aasta lõpuks lõpetatud 16 projekti.

3.2.4.1 Metsanduse alamprogrammi olulisemad tulemused:

- korraldati parimate metsamajandajate konkurs, kus osales kokku 100 inimest;
- Eesti delegatsioon võttis osa 43. rahvusvahelisest metsandustudengite sümposionist Filipiinidel;
- toetati ligi 3,3 miljoni euroga erametsaomanike ja erametsanduse ühistegevusi;
- toimusid metsanduslikud õppelaagrid rahvusvaheliste võistluste ettevalmistamiseks, osales 100 inimest;
- valmis 7 rakendusuringut ja 8 teadusuuringut;
- anti välja ajakirja Metsanduslikud Uurimused 2 numbrit ja Baltic Forestry 2 numbrit, kokku 600 eksemplari;
- valmisid metsanduslikud digiortofotod 1 067 500 ha suurusel alal.

3.2.4.2 Jahinduse alamprogrammi olulisemad tulemused:

- valmis 9 rakendusuringut ja 2 süsteemianalüüsi;
- korraldati XI Eesti jahitrofeede näitus ja osaleti rahvusvahelisel jahitrofeede näitusel Tšehhi Vabariigis;

- anti välja ajakirja Eesti Jahimees 9 numbrit, kokku 102 500 trükieksemplari.

3.2.5 Keskkonnakorraldus

KIK-i nõukogu otsustas 2015. aastal rahastada 32 projekti summas 2 miljonit eurot ja 1 kaasrahastamise projekti summas 400 000 eurot.

Alamprogrammide vahel jagunesid projektid järgmiselt:

- keskkonnakorraldus – 32 projekti;
- kaasrahastamine – 1 projekt.

2015. aasta projektidest alustati 8 projekti elluviimisega ja lõpetati 1 projekt. 2014. aastal rahastamisotsuse saanud 23 projektist oli 2015. aasta lõpuks lõpetatud 14 projekti.

3.2.5.1 Keskkonnakorralduse programmi olulisemad tulemused:

- rakendati ja edendati roheline kontori ja keskkonnahoidlike hangete süsteemi Eestis. Rohelise kontori süsteemi põhimõtteid rakendas 16 organisatsiooni, roheline kontori tunnistuse sai 8 organisatsiooni;
- juurutati sealägal põhinevat küttesüsteemi Saare Peekon OÜ Pahi sigalas (III etapp);
- keskkonnasäästlike tehnoloogiate juurutati ja rakendati 4 asutuses. Selle raames vahetati välja 2 võrgupumpa, 1 optimeerimisprogrammiga lahtilõikamisliin, 1 pakendiliin, 1 trükiettevalmistuse CTP-liin koos trükimasinaga;
- paigaldati 2 aspiratsioonisüsteemi;
- viidi läbi 6 uuringut.

3.2.6 Maapõu

KIK-i nõukogu otsustas 2015. aastal rahastada 18 projekti kogusummas 750 000 eurot.

Alamprogrammide vahel jagunesid projektid järgmiselt:

- maapõuealane teave – 16 projekti;
- maastike korrastamine – 2 projekti.

2015. aasta jooksul alustati 5 projekti elluviimisega ja lõpetati 2 projekti. 2015. aastal rahastamisotsuse saanud 18 projektist oli 2015. aasta lõpuks lõpetatud 9 projekti.

3.2.6.1 Maapõue programmi olulisemad tulemused:

- koostati Eesti mulla huumushorisoni ja lähtematerjali geokeemiline atlas;
- digitaliseeriti põlevkivi altkaevandatud alade 1200 planšetti;
- selgitati kaevandamisega rikutud ja mahajäetud ehitusmaavarade karjäärid, nende ligikaudne pindala ning heakorra seisund Harju, Järva, Ida-Viru ja Lääne-Viru maakonnas;
- kaevandamistegevuse aerokontrolle viidi läbi 150 karjääris;
- anti välja ajakirja tiraažis 1150 eksemplari ja kogumike 500 eksemplari;
- toimus 3 konverentsi, kus osales 321 inimest;
- viidi läbi 5 uuringut.

3.2.7 Atmosfääriõhukaitse

KIK-i nõukogu otsustas 2015. aastal rahastada 47 projekti summas 3,4 miljonit eurot ja 6 kaasrahastamise projekti summas 973 000 eurot.

Alamprogrammide vahel jagunesid projektid järgmiselt:

- energeetika – 19 projekti;
- välisõhk – 28 projekti;
- kaasrahastamine – 6 projekti.

2015. aasta jooksul alustati 18 projekti elluviimisega ja lõpetati 10 projekti. 2014. aastal rahastamise otsuse saanud 62 projektist oli 2015. aasta lõpuks lõpetatud 34 projekti.

3.2.7.1 Energeetika alamprogrammi olulisemad tulemused:

- taastuvkütuse kasutamisele viidi üle 24 katlamaja, mille tulemusena väheneb nende katlamajade CO₂ heitkogus aastas ligi 3632 tonni.

3.2.7.2 Välisõhu alamprogrammi olulisemad tulemused:

- korraldati tuumamaterjali sisaldavate seadmete ja muude potentsiaalselt ohtlike radioaktiivsete jäätmete kokkukogumise kampaania;
- uuendati 5 meteojaama Harku, Kihnu, Ristna, Lääne-Nigula ja Türi mõõtetehnikat;
- uuendati üle Eesti ilmajaamades aktinomeetrilisi mõõteseadmeid, parandamaks päikesekiirguse mõõtmise täpsust;
- täiustati riikliku kütuselabori seadmeparki;
- uuendati fluoritud kasvuhõonegaase ja osoonikihti kahandavaid aineid sisaldavate toodete, seadmete, süsteemide ja mahutite ning käitlemistoiimingute registrit FOKA ja õhukvaliteedi andmete kogumis- ja modelleerimissüsteemi andmehõive- ja talletusmoodulit;
- loodi interaktiivne süsteem õhukvaliteedi mõõtetulemuste ja modelleerimistulemuste kuvamiseks teabeekraanidel ja internetis;
- viidi läbi 7 uuringut.

3.2.8 Keskkonnateadlikkus

2015. aastal otsustas KIK-i nõukogu rahastada 417 projekti kogusummas 3,2 miljonit eurot.

Alamprogrammide vahel jagunevad projektid järgmiselt:

- haridusasutuses loodus- või keskkonnateemat käsitleva projekti elluviimine – 22 projekti;
- keskkonnateadlikkust suurendavad teavitustegevused, uuringud ja kampaaniad – 6 projekti;
- messide, festivalide ja loodusõhtute korraldamine – 49 projekti;
- organisatsioonis, sealhulgas haridusasutuses mitteformaalse keskkonnajuhtimissüsteemi rakendamine – 9 projekti;
- teabekandja, sh meediatoodete, uuringu, m-lahenduse loomine – 23 projekti;
- teavituskampaania korraldamine – 23 projekti;
- õppeprogrammide elluviimiseks toetuse taotlemine haridusasutuse volitusel 30 projekti;
- üldharidussüsteemi õpilastele suunatud õppematerjalide ja -vahendite loomine ja soetamine – 11 projekti.

Keskkonnateadlikkuse lihtsustatud programm:

- kuni kolme õppepäevaga laagri korraldamine – 21 projekti;
- üldharidussüsteemi õpilaste õppeprogrammi läbiviimine – 223 projekti.

2015. aasta jooksul alustati 321 projekti elluviimisega ja lõpetati 111 projekti. 2014. aastal rahastamisotsuse saanud 405 projektist oli 2015. aasta lõpuks lõpetatud 361 projekti.

3.2.8.1 Programmi olulisemad tulemused:

- projektide raames toimus täiskasvanutele ca 2000 üritust ja kampaaniat, mis puudutas otseselt või kaudselt rohkem kui 310 000 inimest:
 - venekeelne raadiosaade „Elukeskkond“ – nädalas 19 000 kuulajat;
 - keskkonnahariduslik saatesari „Osoon“ – 170 000 vaatajat;
 - raadiosaade „Ilmaparandaja“ – 40 000 kuulajat;
 - loengusari loodusest, kultuuripärandist ja jätkusuutlikust arengust – 95 loengut ja 31 väliseminari, kokku 5286 osalejat;
- noortele ja lastele toimus üle 3100 ürituse ja kampaania, milles osales üle 230 000 lapse ja noore:
 - „Prügi VaheTund“ (jätk) – 143 õppeprogrammil osales 5000 õpilast;
 - kevadisel fenoloogilistel loodusvaatlustel „Tere, Kevad! 2015“ – osales 7372 õpilast;
 - Vanapaber 2015 – osales 5000 õpilast;
 - loodusainete õppimist toetavad aktiivõppeprogrammid Tallinna Loomaaia Keskkonnahariduskeskuses 2014/2015. õppeaastal – osales 4500 õpilast;
- projektide raames toimunud suuremad kampaaniad:
 - Killerkott 2, õhukeste kilekottide kasutamise vähendamise kampaania – osales ca 348 000 inimest;
 - Konnad teel(t) – osales ca 596 000 inimest;
 - Euroopa jäätmetekke vähendamine nädal 2015 – osales ca 300 000 inimest;
 - talvine aialinnuvaatlus 2015 – osales 2727 inimest.
- projektide raames koostati 600 trükist tiraažiga üle 120 000 eksemplari:
 - Eesti Loodus – 38 750 eksemplari;
 - Horisont – 27 350 eksemplari;
 - Loodusesõber – 18 000 eksemplari;
 - Eesti Mets – 5100 eksemplari.
- lihtsustatud keskkonnateadlikkuse programmis toimus 708 õppekäiku ja 92 laagrit, milles osales kokku 12 978 õpilast.

3.2.9 Kalandus

KIK-i nõukogu otsustas 2015. aastal rahastada 37 projekti kogusummas 1,2 miljonit eurot.

Alamprogrammide vahel jagunesid projektid järgmiselt:

- kalandusalased arendusprojektid – 11 projekti;
- kalandusuuringud – 16 projekti;
- kalavarude kaitse ja järelevalve – 7 projekti;
- vee-elustiku ökoloogilise seisundi parandamine – 3 projekti.

2015. aastal alustati 10 projekti elluviimisega ja lõpetati 4 projekti. 2014. aastal rahastamisotsuse saanud 41 projektist oli 2015. aasta lõpuks lõpetatud 24 projekti.

3.2.9.1 Kalandusalaste arendusprojektide alamprogrammi olulisemad tulemused:

- korraldati Eesti meistrivõistlused sportlikus kalapüügis, osales 135 inimest;
- korraldati kalaüritused „Mustjõe kalapäev 2015“, õngitsemisvõistlused „Tõrva kalake 2015“ ja „Oiu kala 2015“, osalejaid kokku 230 inimest;
- korraldati Võrtsjärve kalanduslaager, osalejad 190 inimest;

- paigaldati/renoveeriti 18 infotahvliit, 9 plakatiit, 5 paadislippi, 4 paadisilda, 2 püügiplatvormi, 1 paadikai ja 1 sildumisrajatis.

3.2.9.2 Kalandusuuringute alamprogrammi olulisemad tulemused:

- viidi läbi 11 teadusuuringut.

3.2.9.3 Kalavarude kaitse ja järelevalve alamprogrammi olulisemad tulemused:

- kalapüügi järelevalve tõhustamiseks Läänemeresel teostati 5 ühisinspekterimist: 2 Poolas, 1 Lätis, 1 Soomes ja 1 Taanis;
- tagati valvetelefoni 1313 teise telefoniliini toimimine;
- korraldati kaks kalanduse järelevalve ühisoperatsiooni Liivi lahel ja Peipsi järvel;
- soetati 320 jälgimisseadet mootoriga varustatud kalalaevadele.

3.2.9.4 Vee-elustiku ökoloogilise seisundi parandamise alamprogrammi olulisemad tulemused:

- valmis Nuutri jõe seisundi parandamise tööprojekt;
- valmis 20 meriforelli kudejõe uuring;
- Peipsi järvest ja Narva jõest eemaldati ebaseaduslike püügivahendite puhastamise operatsiooni käigus 1061 nakkevõrku ja 6158 silmutorbikut;
- asustati 562,4 kg ehk ca 1 968 400 klaasangerjat: Võrtsjärv 484,5 kg, Vagula 16,4 kg, Saadjärv 27,2 kg, Kaiavere 18,1 kg, Kuremaa 16,2 kg;
- kontrolliti Pärnu lahes 1259 koha kunstkoelmut ja kokku tehti 205 uut kunstkoelmut.

3.2.10 Merekeskkond

KIK-i nõukogu otsustas 2015. aastal rahastada 17 projekti summas 1 miljon eurot ja 4 kaasrahastamise projekti summas 147 900 eurot.

Alamprogrammide vahel jagunesid projektid järgmiselt:

- merekeskkond – 17 projekti;
- kaasrahastamine – 4 projekti.

2015. aastal alustati 4 projekti elluviimist ja lõpetati 1 projekt. 2014. aasta rahastamise otsuse saanud 13 projektist oli 2015. aasta lõpuks lõpetatud 7 projekti.

3.2.10.1 Merekeskkonna programmi olulisemad tulemused:

- reostustõrje võimekuse tõstmiseks soetati 4 avamere õlitõkkepoomi komplekti;
- likvideeriti uppunud kaubalaeva Volare vraki keskkonnaohtlikkus, tööde käigus korjati kokku 15m³ rasket kütteõli ja sellega saastunud pinnast ning 33 tonni naftaproduktiga saastunud metalli;
- Eesti 15 mere-eksperti osales kolmes HELCOMi projekti töös: HELCOM CORESET, HELCOM EUTRO-OPER ja HELCOM BALMON;
- viidi läbi merelise prügi seire Eesti rannikualadel, seiret teostati 10 rannaalal, mille lõikude kogupikkus oli 10 km. Igal seirealal teostati seiret 3 korda aastas ja kokku viidi läbi 60 merelise prügi kaardistamist;
- viidi läbi 4 uuringuprojekti.

3.3. Keskkonnaprogrammi 2016. aasta eesmärgid ja rahastamine

Keskkonnaprogrammi üksus seab 2016. aastaks järgmised eesmärgid:

- teostada andmesüsteemi KIKAS arendutööd;
- teostada järelkontrollid viimase viie aasta projektidele;
- viia keskkonnaprogrammi projektide rahastamiseks läbi kaks taotlusvoor;
- jätkata 2013. ja 2014. aastal koostöös arendusüksusega läbiviidud programmide analüüsi käigus tehtud ettepanekute ellurakendamist;
- tegutseda aktiivsemalt projektide elluviimise kiirendamiseks ja tagada rahastamise tähtaegadest kinnipidamine;
- suurendada taotlejate ja toetuse saajate teadlikkust ning haldussuutlikkust maakondades korraldatavate koolituste abil;
- analüüsida ja arendada riskipõhiselt edasi kontrolli protseduure, et tagada eraldatud toetuste maksimaalne sihipärane ja efektiivne kasutamine.

Keskkonnakaitse valdkondade rahastamisel on püstitatud järgmised eesmärgid:

3.3.1 Veemajanduse programmi eesmärgid:

- säilitada ja saavutada veekogude ja põhjavee hea seisund ning tagada nõuetele vastav joogivesi;
- tagada reoveesüsteemide kehtivate nõuetega vastavusse viimine ja reoveekogumisalade piires kanalisatsioonisüsteemide väljaarendamine;
- vähendada või likvideerida jääkreostusobjektidest põhjustatud keskkonnariske või negatiivset mõju veekeskkonnale, maastikule ja inimese tervisele;
- säilitada või saavutada siseveekogude tervendamise ja korrashoiuga nende hea või väga hea seisund või ökoloogiline potentsiaal.

3.3.2 Jäätmekäitluse programmi eesmärgid:

- arendada ohtlike jäätmete kogumissüsteemi tasemeni, mis haaraks kõik maakonnad ja kohalikud omavalitsused;
- arendada jäätmete liigiti kogumise ja taaskasutuse infrastruktuuri;
- vältida ja vähendada jäätmetest põhjustatud keskkonna saastamist tänapäevaste jäätmekäitluspõhimõtete rakendamise kaudu;
- vähendada lagunenu ja kasutusest väljalangenud põllumajandus-, tööstus- või militaarehitistest põhjustatud keskkonnariske või negatiivset mõju keskkonnale, maastikule ja inimese tervisele.

3.3.3 Looduskaitse programmi eesmärgid:

- kaitsta loodust selle mitmekesisuse säilimiseks;
- tagada looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku, taimestiku ja seenestiku liikide soodne seisund;
- säilitada kultuurilooliselt ja esteetiliselt väärtuslikku looduskeskkonda;
- viia ellu meetmed looduskaitse pikaajalise arengu kavandamiseks ja arengu jätkusuutlikkuse tagamiseks;
- hooldada looduslike elupaiku ja kaitsealasid, hoiualasid, riiklikult kaitstud parke ja üksikobjekte ning korraldada nende kaitset;

- arendada üleriigilist looduskaitse infrastruktuuri.

3.3.4 Metsanduse programmi eesmärgid:

- rakendada ellu metsanduse pikaajalised arengusuunad;
- tagada metsade uuendamine ja taasmetsastamine;
- kaitsta metsaökosüsteeme;
- arendada erametsandust ühistegevuse ning erametsaomanike organisatsioonide tugevdamise kaudu;
- edendada säästva metsanduse alast koolitust, teavitust ja uurimistööd;
- tagada jahiulukiarvu taastusvaruna säilimine;
- vähendada ulukikahjustuste ulatust;
- tõsta jahimeeste praktiliste oskuste taset ja suurendada jahindusalast teadlikkust.

3.3.5 Keskkonnakorralduse programmi eesmärgid:

- tõhustada ressursikasutust;
- vähendada saaste teket ja vähendada heidet;
- koostada, avaldada, rakendada ja levitada uuringuid ja muid teabematerjale;
- välja töötada ja juurutada keskkonnahoidlikke uuendusi;
- valmistuda hädaolukordadeks, suurendada hädaolukorra lahendamise ja hädaolukorrast põhjustatud tagajärgede leevendamise ja koostöö võimekust.

3.3.6 Keskkonnateadlikkuse programmi eesmärgid:

- kujundada Eesti elanike keskkonnasäästlikele tarbimisharjumusi ning õpetada tundma ökoloogilist tasakaalu;
- rakendada organisatsioonis, sealhulgas haridusasutuses, mitteformaalset keskkonnajuhtimissüsteemi;
- korraldada messe, festivale, loodusõhtuid ja muid ettevõtmisi täiskasvanute ja perede keskkonnasäästlikele tarbimisharjumuste kujundamiseks või ökoloogilise tasakaalu tundmaõppimiseks ;
- kujundada üldharidussüsteemi õpilaste keskkonnasäästlikele tarbimisharjumusi ning õpetada tundma ökoloogilist tasakaalu;
- koostada keskkonnasäästlikele tarbimisharjumusi kujundavaid ja ökoloogilise tasakaalu olemust selgitavaid teabekandjaid.

3.3.7 Kalanduse programmi eesmärgid:

- saavutada tasakaal kalavarude kaitse ja kasutamise vahel;
- tagada looduslik mitmekesisus ja kalavarude pikaajaline säilimine;
- luua püügivõimalus nii kutselistele kui ka harrastuskalastajatele.

3.3.8 Merekeskkonna programmi eesmärgid:

- saavutada ja säilitada Läänemere merekeskkonna hea seisundit;
- toetada merekeskkonnaseisundi hindamise ja seire kvaliteedi tõstmisega seotud uuringuid ja arendustöid;
- tagada suurõnnetuste efektiivne reostustõrje.

3.3.9 Atmosfääriõhukaitse programmi eesmärgid:

- parandada välisõhu kvaliteeti;
- leevendada kliimamuutuste tagajärgi;
- vähendada transpordisaastet;
- tagada kiirgusohutust;
- vähendada keskkonna füüsilistest saasteallikatest tingitud reostust;
- vähendada energeetika negatiivset keskkonnamõju;
- selgitada välja välisõhu keemilise saaste allikatega seonduvad tervise- ja keskkonnaohud ja -riskid.

3.3.10 Maapõue programmi eesmärgid:

- toetada maapõueressursside säästlikku kasutamist;
- toetada maastike korrastamist;
- korrastada ja levitada maapõuealast teavet.

3.4. Ülevaade struktuuritoetuste vahendamisest 2015. aastal ja eesmärgid 2016. aastaks

3.4.1 Programmiperioodi 2007–2013 rakendamine 2015. aastal

KIK täidab programmiperioodi 2007–2013 struktuuritoetuse (ST) rakendusüksuse (RÜ) rolli, olles meetmete rakendajaks elukeskkonna arendamise rakenduskava prioriteetses suunas 1 (veemajanduse ja jäätmeäitluse infrastruktuuri arendamine ning välisõhu kaitse), prioriteetses suunas 2 (säästva keskkonnakasutuse infrastruktuuride ja tugistruktuuride arendamine) ja prioriteetses suunas 3 (energiamaajanduse arendamine) ning inimressursi arendamise rakenduskava prioriteetses suunas 1 (elukestev õpe). Rakendusasutuseks on enamiku meetmete puhul Keskkonnaministeerium, kahe meetme puhul ka Siseministeerium ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium. Kokku on KIK-i rakendada 23 struktuuritoetuse meetet.

Kuna programmiperiood 2007–2013 hakkab lõppema, siis olulisemateks 2015. aastaga seotud märksõnadeks olid intensiivne projektide elluviimise järelvalve, projektide lõpetamine, projektidest vabanevate vahendite seire ja uute projektide rahastamine ning uue programmiperioodi 2014–2020 käivitamisele kaasaaitamine.

2015. aastal jätkus KIK-i arendamine eesmärgiga tagada struktuuritoetuse meetmete rakendamiseks vajalik haldussuutlikkus. 2015. aastal täpsustati väljamaksetaotluste menetlemise protseduuri ja täpsustati kontroll-lehti. Samuti täiendati ja ajakohastati rikkumise kahtluse menetlemise ning finantskorrektsiooni tegemise protseduuri. Lisaks kinnitati ka perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse rakendamise tööprotseduurid.

3.4.2 Ülevaade 2015. aasta olulisematest tegevustest ja tulemustest

2015. aasta lõpuks on perioodi 2007–2013 ST meetmetele eraldatud vahenditest kohustustega kaetud 100% (732 miljonit eurot) ning väljamakseid kokku tehtud 723 miljonit eurot, sh 2015. aastal 25,9 miljonit. Seisuga 31.12.2015 on väljamakseid tehtud 99% ulatuses kogu rahastamisperioodi meetme mahust. Kokku on KIK rahastanud 461 projekti, millest 31.12.2015 seisuga on 352 lõpetatud.

Järgnevas tabelis on esitatud ülevaade rakenduskavades sätestatud eelarvete täitmisest kumulatiivselt prioriteetsete suundade lõikes 31.12.2015 seisuga. Tabel kirjeldab rakenduskavades kokku lepitud eelarvet ja selle täitmist kumulatiivselt projektide taotluse rahuldamise otsuste ja väljamaksete alusel:

Prioriteetne suund	Fond	Eelarve	EL-i toetuse summa	Osa eelarvest	EL-i toetuse väljamakset	Osa eelarvest
Veemajanduse ja jäätmeäitluse infrastruktuuri arendamine ning välisõhu kaitse	ÜF	626 334 157	627 652 694	100%	619 858 195	99%
Säästva keskkonnakasutuse infrastruktuuride ja tugisüsteemide arendamine	ERF	92 283 136	92 620 650	100%	91 431 270	99%
Energiamajanduse arendamine	ERF	8 689 320	8 689 320	100%	8 689 320	100%
Keskkonnahariduse arendamine	ESF	3 170 801	3 170 801	100%	3 059 112	96%

Allikas: SFCS (struktuurivahendite operatiivsüsteem), 28.01.2016

Prioriteetsed suunad jagunevad meetmeteks. Meetmete lõikes on eelarve täitmine kumulatiivselt seisuga 31.12.2015:

Meetme nr	Meetme nimi	Eelarve	EL-i toetuse summa	Meetme toetuse mahust otsustega kaetud %	EL-i toetuse väljamaksetid kokku	% meetme mahust
2.1.1	Veemajanduse infrastruktuuri arendamine	470 593 933	470 648 680	100%	468 969 260	100%
2.1.10	Vooluveekogude seisundi parandamine (avatud taotlemine)	13 907 873	13 965 180	100%	13 887 579	100%
2.1.11	Tõkestusrajatiste inventariseerimine vooluveekogudel kalade rändetingimuste parandamiseks	2 598 483	2 598 483	100%	2 310 533	89%
2.1.12	Säästva transpordi arendamine	25 420 964	26 582 760	105%	24 578 460	97%
2.1.13	Jääkreostusobjektide inventariseerimine	2 553 866	2 555 463	100%	1 239 820	49%
2.1.2	Nõuetele mittevastavate tavajäätmeprügilate sulgemine	18 746 912	18 746 912	100%	18 746 912	100%

Meetme nr	Meetme nimi	Eelarve	EL-i toetuse summa	Meetme toetuse mahust otsustega kaetud %	EL-i toetuse väljamakseid kokku	% meetme mahust
2.1.3	Põlevkivitööstuse nõuetele mittevastavate prügilate sulgemine ja korrastamine	43 682 352	43 713 633	100%	42 515 426	97%
2.1.4	Vooluveekogude seisundi parandamine (investeeringute kava)	6 142 904	6 142 904	100%	5 814 080	95%
2.1.5	Jääkreostuse likvideerimine endistel sõjaväe- ja tööstusaladel	16 837 714	16 849 522	100%	15 952 888	95%
2.1.6	Jäätmete kogumise, sortimise ja taaskasutusse suunamise arendamine	21 410 967	21 410 967	100%	21 405 047	100%
2.1.7	Ladestusalaga jäätmekäitluskeskuste ladestusala laiendamine	1 595 098	1 595 099	100%	1 595 099	100%
2.1.8	Põlevkivienergeetika jäätmehooldlate sulgemine ja tuhaärastussüsteemi uuendamine	2 843 091	2 843 091	100%	2 843 091	100%
2.1.9	Ladestusalaga jäätmekäitluskeskuse rajamine Kagu-Eestisse	0	0	0	0	0
2.2.1	Keskkonnajärelevalve arendamine	8 058 107	8 357 691	104%	7 909 104	98%
2.2.2	Keskkonna hädaolukordadeks valmisoleku parandamine	38 956 092	38 956 092	100%	38 956 092	100%
2.2.3	Looduse mitmekesisuse säilitamine (avatud taotlemine)	4 425 904	4 433 322	100%	4 421 593	100%
2.2.4	Keskkonnaseire arendamine	1 658 078	1 658 078	100%	1 658 078	100%
2.2.5	Kaitsealade kaitsekorralduskavade ja liikide tegevuskavade koostamine looduse mitmekesisuse säilitamiseks	3 613 040	3 613 040	100%	3 613 040	100%
2.2.6	Looduse mitmekesisuse säilitamine (investeeringute kava)	12 113 576	12 144 089	100%	11 928 244	98%

Meetme nr	Meetme nimi	Eelarve	EL-i toetuse summa	Meetme toetuse mahust otsustega kaetud %	EL-i toetuse väljamakseid kokku	% meetme mahust
2.2.7	Keskkonnahariduse infrastruktuuri arendamine	22 293 349	22 293 349	100%	21 895 892	98%
2.2.8	Keskkonnaseire ja andmehõive arendamine (programm)	1 164 989	1 164 988	100%	1 049 227	90%
2.3.4	Taastuenergiaallikate laialdasem kasutamine energia tootmiseks	8 689 320	8 689 320	100%	8 689 320	100%
1.1.9	Keskkonnahariduse arendamine	3 170 801	3 170 801	100%	3 059 112	96%

Allikas: SFCS, 8.02.2016

3.4.2.1 Olulisemad tulemused

Meede 2.1.1 Veemajanduse infrastruktuuri arendamine:

- Joogiveevarustussüsteemide ja -töötusjaamade rekonstrueerimise tulemusel on nõuetekohase joogiveega kindlustatud 231 728 inimest
- 46 683 inimesele on loodud võimalus liituda ühisveevärgiga

Meede 2.1.2 Nõuetele mittevastavate tavajäätmeprügilate sulgemine

- Korrastati 26 prügilat

Meede 2.1.3 Põlevkivitööstuse nõuetele mittevastavate prügilate (poolkoksi mäed) sulgemine ja korrastamine

- Suletud prügilate pindala on 108 ha

Meede 2.1.4 Vooluveekogude seisundi parandamine (investeeringute kava)

- Kalade ränne on tagatud 26 paisul

Meede 2.1.5 Jääkreostuse likvideerimine endistel sõjaväe- ja tööstusaladel

- Lokaliseeriti 14 reostuskollet

Meede 2.1.6 Jäätmete kogumise, sortimise ja taaskasutusse suunamise arendamine

- Jäätme- ja ümberlaadimisjaamas on käideldavate jäätmete maht 111 588 t/a

Meede 2.1.7 Ladestusalaga jäätmekäitluskeskuste ladestusala laiendamine

- Projekti piirkonnas on teenusega kindlustatud 150 000 inimest

Meede 2.1.8 Põlevkivienergeetika jäätmeheidlate (tuhaväljade) sulgemine ja tuhaarastussüsteemi uuendamine

- Korrastatud tööstusjäätme hoidla pindala on 60 ha

Meede 2.1.10 Vooluveekogude seisundi parandamine (avatud taotlemine)

- Kalade ränne on tagatud 48 paisul
- Rajati 52 kalapääsu

Meede 2.1.11 Tõkestusrajatiste inventariseerimine vooluveekogudel kalade rändetingimuste parandamiseks

- Inventariseeriti 919 inimtekkelist tõkestusrajatist

Meede 2.1.12 Säästva transpordi arendamine

- Rekonstrueeriti ja ehitati trammiteid 11,48 km

Meede 2.1.13 Jääkreostusobjektide inventariseerimine (programm)

- Inventariseeriti 191 jääkreostusobjekti

Meede 2.2.1 Keskkonnajärelevalve arendamine

- Soetati 51 maastikusõidukit
- Soetati 69 sõiduvahendit (bussid, maasturid, ujuvvahendid)
- Arendati välja Kivilõpe keskkonnajärelevalve operatiivjuhtimiskeskus

Meede 2.2.2 Keskkonna hädaolukordadeks valmisoleku parandamine

- Rajati 4 rannikureostuse ja naftareostuse võimekusega päästekeskust
- Soetati 1 multifunktsionaalne reostustõrjelaev

Meede 2.2.3 Looduse mitmekesisuse säilitamine (avatud taotlemine)

- Soetati 148 lammast ja 903 veist
- Rajati ohustatud liikide taastamiskeskus
- Projektide tulemusel taastatud elupaikade ja maastiku pindala on 3102 ha
- Taastati 12 kaitsealust parki

Meede 2.2.4 Keskkonnaseire arendamine

- 80 osaliselt või täielikult moderniseeritud seirejaama
- Soetatud 87 seiremõõturit

Meede 2.2.5 Kaitsealade kaitsekorralduskavade ja liikide tegevuskavade koostamine looduse mitmekesisuse säilitamiseks

- Valminud 276 kaitsekorralduskava
- Valminud 139 liikide tegevuskava

Meede 2.2.6 Looduse mitmekesisuse säilitamine (investeeringute kava)

- Invasiivsete võõrliikide leviku tõkestamine 7105 ha-l
- Taastatud elupaigad ja maastikud 2142 ha

Meede 2.2.7 Keskkonnahariduse infrastruktuuri arendamine

- Pakutavate õpikohtade arv suurenes 2313 võrra
- Väljaarendatud 33 keskkonnahariduskeskust

Meede 2.2.8 Keskkonnaseire ja andmehõive arendamine (programm)

- Loodud seiresüsteem

Meede 2.3.4 Taastuenergiaallikate laialdasem kasutamine energia tootmiseks

- Kokkuhoitav CO₂ 97 602 t/a
- Rekonstrueeritud torusid 28 708 m
- Rajatud 4 taastuenergiale üleviidavat katlamaja

Põhjalikum ülevaade struktuuritoetuse meetmete rakendamise tulemustest, sh 2015. aastal, antakse elukeskkonna arendamise rakenduskava seirearuandes, mis pärast rakenduskava seirekomisjonis kinnitamist avalikustatakse igal aastal (tavapäraselt juunis) veebiaadressil <http://www.struktuurifondid.ee/struktuuritoetuse-kasutamise-aastaulevaated/>

3.4.3 Programmperioodi 2014–2020 rakendamine 2015. aastal

KIK täidab programmperioodi 2014–2020 struktuuritoetuse (ST) rakendusüksuse (RÜ) rolli, olles rakendaja järgmiste meetmete puhul:

- meede 4.3 (Ettevõtete energia ja ressursitõhusus)
- meede 6.2 (Efektiivne soojusenergia tootmine ja ülekanne)
- meede 6.3 (Energiasäästu ja taastuenergia osakaalu suurendamine)
- meede 6.4 (Alternatiivsete kütuste kasutuselevõtu suurendamine transpordis (biogaas))
- meede 7.1 (Veemajanduse taristu arendamine)
- meede 7.2 (Saastunud alade ja veekogude korrastamine)
- meede 8.1 (Kaitsealuste liikide ja elupaikade säilitamine ja taastamine)
- meede 8.2 (Valmisoleku suurendamine keskkonnahädaolukordadele reageerimiseks)
- meede 10.2 (Raudteeliikluse arendamine ja erinevate liikumisviiside ühendamine).

Rakendusasutusteks on Keskkonnaministeerium, Siseministeerium ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium. Kokku on KIK-i rakendada 29 meetme tegevust.

KIK on aktiivselt osalenud uue programmperioodi meetmeid ettevalmistavates töögruppides, igas töörühmas on KIK-i esindaja. KIK-is toimib määruste eelnõude laiem kommenteerimine ja arutelu, ettevalmistusprotsessis osaletakse vastavalt ministeeriumide kujundatavale ajakavale.

Seisuga 31.12.2015:

- läbi viidud 3 taotlusvooru (looduskaitse, raudteepeatused, vooluveekogud)
- käimas 3 taotlusvooru (soojusmajanduse arengukavad, veemajandus, biometaan)
- kinnitatud 8 toetust rakendusasutuste tegevusteks (TORT).

Järgnevas tabelis on esitatud ülevaade struktuuritoetuste operatiivsüsteemis avatud meetme tegevuste eelarvete täitmisest kumulatiivselt 31.12.2015 seisuga. Tabel kirjeldab rakenduskavades kokku lepitud eelarvet ja selle täitmist kumulatiivselt projektide taotluse rahuldamise otsuste ja väljamaksete alusel:

Meetme tegevuse nr	Meetme tegevuse nimi	Eelarve	EL-i toetuse summa	% Meetme tegevuse toetuse mahust otsustega kaetud	EL-i toetuse välja-makseid kokku	% Meetme tegevuse toetuse mahust
2014-2020.4.3.2	Energia- ja ressursijuhtimise koolituste läbiviimine	400 000	400 000	100%	0	0%
2014-2020.4.3.3	Energia- ja ressursijuhtimise teadlikkuse tõstmine	79 800	79 800	100%	0	0%
2014-2020.4.3.5	Jäätmete ringlussevõtu toetamine	20 000 000	0	0%	0	0%
2014-2020.4.3.6	Jäätmete korduskasutuseks ettevalmistamise toetamine	5 000 000	0	0%	0	0%
2014-2020.6.2.3	Soojusmajanduse arengukava koostamine	500 000	172 092	34%	7 689	2%
2014-2020.6.4.1	Biometaani tootmise ja transpordisektoris tarbimise toetamine	9 000 000	0	0%	0	0%
2014-2020.7.1.1	Ühisveevärgi ja -kanalisatsioonisüsteemid e, sh joogiveepuhastite ja reoveepuhastite ehitamine ja rekonstrueerimine ühisveevärkides ja reoveekogumisaladel	144 000 000	0	0%	0	0%
2014-2020.8.1.1	Kaitstavate elupaikade taastamine	26 735 000	18 627 014	70%	1 125 672	4%
2014-2020.8.1.2	Pool-looduslike koosluste hooldamiseks vajaminevad investeeringud	10 300 000	7 152 874	69%	214 421	2%
2014-2020.8.1.4	Kaitsealade külastuskorralduse infrastruktuuri rekonstrueerimine	5 000 000	2 208 388	44%	48 846	1%

2014- 2020.8.1.5	Kaitstavate maastikeväärtuste taastamine	4 000 000	3 176 803	79%	85 131	2%
2014- 2020.8.1.6	Kaitstavate liikide ja elupaikade inventuurid ja andmehõive	1 600 000	1 600 000	100%	0	0%
2014- 2020.8.1.7	Vooluveekogude tervendamine (kalade rändetingimuste tagamine lõhejõgedele rajatud paisudel)	3 000 000	0	0%	0	0%
2014- 2020.8.1.9	<i>Ex situ</i> liigikaitsega seotud investeeringud	1 000 000	50 000	5%	0	0%
2014- 2020.8.2.1	Meteoroloogiliste ja hüdrooloogiliste näitajate seire arendamine kliimamuutuste hindamiseks või prognoosimiseks	4 887 500	4 887 500	100%	0	0%
2014- 2020.8.2.2	Metsa- ja maastikupõlengute likvideerimise võimekuse kasvatamine	23 596 000	0	0%	0	0%
2014- 2020.8.2.3	Merereostustõrjevõimekuse kasvatamine	24 400 000	0	0%	0	0%
2014- 2020.10.2. 1	Ühendusvõimaluste parandamine ühistranspordipeatustes	12 750 000	12 720 636	100%	0	0%

Allikas: SFCS, 8.02.2016

3.4.4 Struktuuritoetuste üksuse 2016. aasta eesmärgid

- 1) Planeeritud ST väljamaksete summa 15 miljonit eurot.
- 2) Auditi käigus tuvastatud abikõlbmatute kulude summa jääb alla 1% kogu auditeeritud kulust.
- 3) Väljamaksetaotluste efektiivne menetlemine, mille tulemusena vähemalt 85% kõikidest maksetest teostatakse kokkulepitud 30 päeva jooksul.
- 4) Meetmete õigeaegne käivitamine ja tähtaegne rakendamine vastavalt rakendusasutuste kavandatud ajakavadele ja õigusaktides sätestatud. Õigeaegse valmisoleku loomine rakendusasutuste (KKM, MKM, SIM) meetmete käivitamiseks (juhtimis- ja kontrollisüsteemide täiendused, taotlemise materjalid, taotluste menetlemise korraldus, taotlejate nõustamine, taotlusvoorude läbiviimine jmt).

3.5 Riigi kasutamata CO₂ saastekvoodiga kauplemine ja rohelise investeerimisskeemi rakendamine

Aastast 2010 tegeleb KIK riigi kasutamata CO₂ saastekvoodi müügiga ning investeerib saadud vahendeid rohelise investeerimisskeemi kaudu. Sõlmiti halduslepingud KKM-iga (12. juuli 2010, nr 175) ning MKM-iga (7. oktoober 2010, nr 10-008 ja 16. oktoober 2012, nr 17-8/12-006).

2015. aastal hõlmas kauplemine läbirääkimisi perioodil 2010–2013 sõlmitud riigi kasutamata CO₂ saastekvoodi ühikute (AAU-d) müügilepingute muudatuste osas. Samuti tehti ettevalmistusi uue perioodi riigi kasutamata saastekvoodi (AEA-d) müügiks EL-i jagatud kohustuse otsuse (*Effort Sharing Decision*) alusel.

KKM-iga sõlmitud halduslepingu alusel rakendas KIK kolme rohelist investeerimisskeemi, mis on seotud taastuvenergiaallikate laialdasema kasutamise energia tootmiseks. Rahastajaks on Austria Vabariik. Programmid hõlmasid 73 projekti, millest 70 lõpetati ning 3 projekti katkestati. Programmide lõpparuanded auditeeriti välisaudiitori poolt ning ülejäänud vahendid kanti tagasi KKM-i kontole. Saavutati soojuskadude kokkuhoid 59 GWh aastas, rajati taastuvenergia tootmisvõimsusi 78 MW.

MKM-iga sõlmitud halduslepingu alusel rakendas KIK kahte rohelist investeerimisskeemi, mis on seotud tuuleenergeetika investeeringutega ning linnade tänavavalgustuse rekonstrueerimisega:

- Tuuleenergeetika meetme vahendid saadi Hispaania Kuningriigilt. Programmi raames rajati kaks tuuleparki ning 2014. aastal koostati programmi lõpparuanne. Vabanenud vahendid suunati täiendavate trammide soetamiseks. Rajati 12,9 MW taastuvenergia võimsust, mis täiendavat taastuvenergia tasu ei saa.
- Tänavavalgustuse rekonstrueerimise programmi vahendid saadi Austria Vabariigilt ning selle raames rekonstrueeriti seitsme keskmise suurusega linna tänavavalgustussüsteemid. Vanad valgusallikad asendati uute energiasäästlike LED-valgustitega. Samuti uuendati mastid, kaablid ning lisati nutikat juhtimist võimaldav süsteem. Programmi tegevused lõpetati 2015. aasta oktoobri lõpuks ning 1. detsembril 2015 korraldati Haapsalus rahvusvaheline konverents tänavavalgustuse rekonstrueerimise teemal. Programmi lõpparuanne auditeeriti 2016. aasta alguses välisaudiitori poolt ning ülejäänud vahendid kanti tagasi MKM-i kontole. Programmi elluviimise tulemusena saavutati energiasääst 5,5 GWh aastas.

2016. aastal jätkab KIK uue perioodi kasutamata saastekvoodi (AEAd) ühikute müüki vastavalt 14. detsembril 2015 KKM-iga sõlmitud lepingule nr 4-1.1/15/297.

3.6.1. Keskkonnasektori laenud

KIK-i keskkonnalaenud on planeeritud pikema tasuvusajaga keskkonnaprojektide arendamiseks. KIK pakub oma klientidele erinevaid rahastamisvõimalusi – taotleda ja saada laenu projektide elluviimisel omafinantseeringu osa rahastamiseks lisaks KIK-i keskkonnaprogrammist või välisabist antavale tagastamatule toetusele.

Kliendisõbralik lahendus võimaldab toetuse saajal projekti elluviimisel suhelda kogu rahastamise osas ühe partneriga – KIK-iga. Kõik KIK-i poolt väljastatud laenud on sihtotstarbelised ning suunatud keskkonnaseisundi hoidmisele, loodusvarade taastootmisele ja keskkonnakahjustuste heastamisele.

KIK pakkus 2015. aastal kaht erinevat laenuodet:

- I laenuportfell, mida rahastatakse omavahenditest limiidiga 15 miljonit eurot;
- II laenuportfell, mida finantseeritakse Rahandusministeeriumiga koostöös ülesehitatud EIB krediidiliinist ja mille sihtotstarbeks on veemajanduse infrastruktuuri arendamiseks ÜF-ist antava toetuse abil elluviidavate projektide omafinantseeringu vajaduse katmine. Laenuportfelli maksimaalseks mahuks on kavandatud 130 miljonit eurot.

I laenuportfelli iseloomustab:

- laenuperiood kuni 15 aastat ja maksepuhkuse periood kuni 5 aastat;
- laenusumma vähemalt 32 000 eurot ja maksimaalselt 2 000 000 eurot, kokkuvõttes mitte suurem kui 75% projekti maksumusest;
- miinimumintressimäär kohalikele omavalitsustele 1% + 6 kuu Euribor;
- miinimumintressimäär kohaliku omavalitsuse enamusosalusega ettevõtetele 1,5% + 6 kuu Euribor;
- miinimumintressimäär eraomanduses olevatele äriühingutele 3,5% + 6 kuu Euribor.

II laenuportfelli iseloomustab:

- laenuperiood kuni 20 aastat ja maksepuhkuse periood kuni 2 aastat pärast projekti lõpetamist, kuid mitte rohkem kui 7 aastat;
- laenusumma taotlejale kuni 100% ÜF-ist rahastatava veeprojekti omafinantseeringu summast;
- intressimäär kohalikele omavalitsustele 1% + 6 kuu Euribor;
- intressimäär kohalikele omavalitsustele kuuluvatele ettevõtetele 1,25% + 6 kuu Euribor.

2015. aasta lõpuks ulatus keskkonnasektori laenude kogumaht bilansilises väärtuses 108,7 miljoni euroni, neist lühiajalised nõuded kokku 7,6 miljonit eurot ja pikaajalised nõuded kokku 101,1 miljonit eurot. 2015. aasta lõpus suleti EIB krediidiliin seoses projektiperioodi lõppemisega. Laenuportfelligi jäi kasutamata veidi alla 30 miljoni euro. Saabuvat programmiperioodi silmas pidades alustas KIK läbirääkimisi uue krediidiliini avamiseks ning 3.09.2015 nõustus Eesti Vabariigi valitsus KIK-ile täiendavat laenu andma summas 30 000 000 eurot, eesmärgiga tagada veeinfrastruktuuri projektide omafinantseeringu katmine perioodil 2014–2020.

KIK-i olemasolev laenuportfell jaotub tagasimaksmise järgi ajaliselt järgmiselt:

aastatel 2016–2020: 44,6 miljonit eurot
aastatel 2021–2025: 36,7 miljonit eurot
aastatel 2026–2030: 23,7 miljonit eurot
aastatel 2031–2033: 3,7 miljonit eurot

KIK-i laenukliendid on jätkusuutlikud, arendades juba käimasolevaid projekte ÜF-i ja ERF-i vahenditega ning kaasates ka KIK-i laenuvahendeid. KIK-i laenuandjana teeb atraktiivseks kommertsbankadest pikem tagasimakseperiood ja paindlik tagasimaksepuhkuse kasutamise võimalus. Selle võimaluse on KIK loonud, võttes arvesse keskkonnaprojektide pikemat tasuvusaega.

KIK-i finantsüksus koostas 2015. aastal kõigi laenusaaajate finantsolukorra ja jätkusuutlikkuse korralised analüüsid, mille alusel hinnati laenuõuete tähtajalise laekumise tõenäosust. Krediidivõimelisuse analüüside põhjal omistab krediidikomitee laenusaaajatele krediidireitingud järgmise skaala kohaselt: madal risk (A), mõõdukast madalam risk (B), mõõdukas risk (C), mõõdukast kõrgem risk (D), kõrge risk (E), maksejõuetus (F).

Krediidikomitee antud hinnangute põhjal jagunevad KIK-i laenusaajad krediidireitingu järgi järgmiselt:

Madal risk (A) – 22%

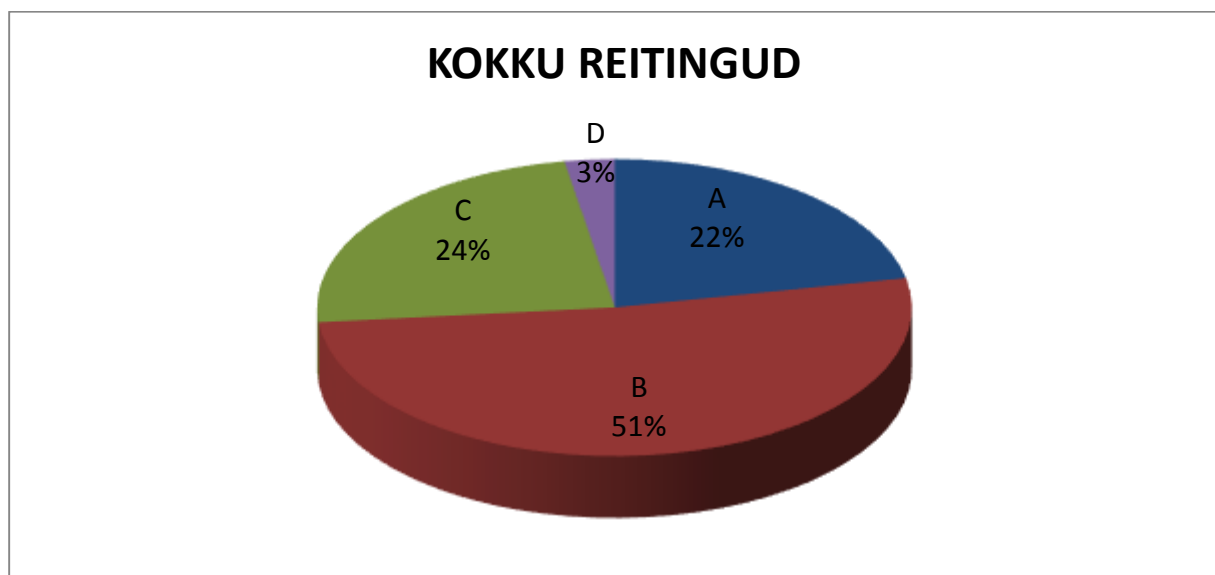
Mõõdukast madalam risk (B) – 51%

Mõõdukas risk (C) – 24%

Mõõdukast kõrgem risk (D) – 3%

Kõrge risk (E) – reitingu omistamiseks ei ole olnud põhjust

Maksejõuetus (F) – reitingu omistamiseks ei ole olnud põhjust

Krediidikomitee koondhinnangu kohaselt on seisuga 31.12.2015 kõik KIK-i laenuõuded toimivad, kuna kõik kliendid tasuvad oma kohustused tähtaegselt ja laenu on piisavalt tagatud. Finantsaruandlusest ega muul kombel pole avaldunud kahtlusi laenusaaajate kohustuste täitmise suutlikkuse kohta.

KIK-i laenusaaajate krediidireitingud näitavad kokkuvõttes, et puudub vajadus riskipõhiseks laenuõuete proviisjoneerimiseks.

Laenuandmist korraldab KIK-is finantsüksus, kelle peamised ülesanded laenuandmisel on:

- laenuprojektide analüüs ja klientide nõustamine;

- laenutaotluste ja krediivõimelisuse analüüside esitamine KIK-i krediidikomiteele ja nõukogule;
- väljamaksete teostamine;
- laenude administreerimine;
- järelevalve teostamine, sh laenusaaajate krediivõimelisuse kordushindamine ja riskide juhtimine.

Finantsüksus koostab laenutaotleja krediivõimelisuse analüüsi raporti krediidikomiteele, mille reglemendi kinnitas KIK-i nõukogu 1. juulil 2009. Kõik krediidikomitee poolt tehtud positiivsed eelotsused esitatakse kooskõlas KIK-i põhikirjaga ja krediidipoliitikaga KIK-i juhatusele või nõukogule otsustamiseks. Negatiivsete eelotsuste kohta esitab krediidikomitee KIK-i juhatusele või nõukogule informatsiooni koos põhjendustega.

KIK-i nõukogu poolt 16. märtsil 2010. aastal kinnitatud KIK-i krediidipoliitika sätestab KIK-i laenuandmise printsiibid ja piirangud. Krediidipoliitikaga kehtestas nõukogu muu hulgas laenude andmise otsustustasandid, mille kohaselt nõukogu otsustab KIK-i omavahenditest antavate laenude andmise (v.a käibemaksu sildfinantseerimine) ning juhatus otsustab krediidiliini kaudu antavate laenude ja käibemaksu sildfinantseerimise laenude andmise. Selline tööjaotus on põhjendatud asjaoluga, et krediidiliinilaenud antakse ÜF-ist rahastatavate veemajandusprojektide omafinantseeringu rahastamiseks, kus ka toetuse andmise otsustab juhatus. Sellega tagatakse vajalik paindlikkus otsustamisel.

3.7. Järelevalve struktuuritoetustest rahastatavate keskkonnaprojektide elluviimise üle

KIK-i järelevalve toetuse saaja üle on kaheastmeline (projektikoordinaator ning järelevalve spetsialist). Projektikoordinaator teostab toetuse saaja tegevuse üle pidevat järelevalvet, hoiab kliendisuhet ning on kõige paremini projekti tundev isik KIK-is. Projektikoordinaator kontrollib 100% kõiki väljamakseid ja hankeid. KIK-is paikvaadeldakse kõiki projekte vähemalt üks kord eluea jooksul, riskantsemaid ja suuremahulisi projekte rohkem kui üks kord. Teise astme kontrolli teostab järelevalveüksus. Teise astme kontroll on alati riskipõhine, st kontrollitakse eelkõige kõrgema riskiga väljamakseid, hankeid ning teostatakse kõrgema riskiga projektide paikvaatlusi.

Perioodil 2007–2013 on KIK 2015. aasta lõpu seisuga rahastanud 461 ST projekti, millest lõppenud on 352 projekti.

KIK-i projektikoordinaatorite ja järelevalvespetsialistide poolt teostatav järelevalve on suunatud eelkõige rikkumiste ennetamisele. KIK-ist rahastatavate projektide rikkumiste osakaal moodustab vaid 0,7% heakskiidetud projektide mahust. Selle näitajate poolest on KIK rakendusüksuste seas üks parimaid.

Hangetega seotud rikkumiste osakaal kõigist avastatud rikkumistest on jätkuvalt olnud kõige suurem. KIK rakendab hangete eelkontrolli etappi, mille käigus tuvastatakse enamik probleemkohti ja mis võimaldab teha hankedokumentides parandused enne, kui rikkumised realiseeruvad ja omandavad finantsmõju.

Rahastusperioodi lõpupoolele on iseloomulik, et osa rikkumisi tuvastatakse alles pärast projekti lõppu, kuna toetuse 3–5-aastase sihtotstarbelise kasutamise ja vara säilimise nõude täitmata jätmine saabki välja tulla alles säilitusperioodi kestel, mitte varem. 2015. aastal teostas KIK kokku 25 järelkontrolli, vara säilimisega seotud probleeme ei tuvastatud.

Aruandlusaastal avastati 6 rikkumist summas 27 000 eurot. 2015. aasta kõige levinumaks rikkumiseks oli hankemenetluse nõuete rikkumine.

3.8. Projektide auditeerimine

Struktuuritoetuse projektiauditeid teostatakse koostöökokkuleppe alusel auditeeriva asutusega (Rahandusministeeriumi finantskontrolli osakond). Auditeeritavad projektid valitakse välja statistiliste meetoditega. 2015. aastal auditeeris KIK-i projektiauditi üksus kaheksat struktuuritoetusest rahastatud projekti. Lisaks viis projektiauditeid läbi auditeeriv asutus (11 projektiauditit). Projektide auditeeritud kulud olid kokku 15,06 miljonit eurot. Vastavalt struktuuritoetuse projektiauditite metoodikale on aruannetes olulise tähelepanekuna kajastatud ainult finantsmõjuga (mitteabikõlblik kulu) rahastamisnõuete rikkumised. Struktuuritoetuse projektiauditite puhul oli 13 aruannet märkusteta, neli aruannet vähemoluliste tähelepanekutega ja kaks aruannet olulise tähelepanekuga. Olulistes tähelepanekutes toodi välja mitteabikõlblike kulused summas 31 328,61 eurot. Auditeeritud perioodi veamäär (mitteabikõlblike kulude osakaal) jäi alla 0,21%.

Keskkonnaprogrammist rahastatud projektide osas moodustati auditivalim riskianalüüsi põhjal. Sellest tulenevalt teostati 2015. aastal projektiauditid 12 toetuse saaja projektide kohta, mis hõlmas kokku 36 rahastatud sihtfinantseerimise lepingut. Auditeeritud sihtfinantseerimise lepingute summa ulatus 15,3 miljoni euroni. Keskkonnaprogrammide projektiauditite tulemusena tuvastati abikõlbmatuid kuluseid kahes projektiauditis, abikõlbmatu kulu summa kokku oli 17 003,06 eurot. Auditeeritud projektide veamäär oli 0,11%.

Projektiauditite tulemustele tuginedes saab väita, et projektides püstitatud eesmärgid on saavutatud ning projektide rahastamisele ja elluviimisele seatud nõudeid on toetuse saajad olulises osas järginud. Kokkuvõttes jäi projektiauditite käigus tuvastatud abikõlbmatute kulude osakaal oluliselt alla 1% auditeeritud kogukuludest. 2015. aasta projektiauditite tulemuste rakendamise hindamine näitas, et audiitorite poolt tehtud oluliste tähelepanekutega on arvestatud ja kõigi finantsmõjuga rahastamisnõuete rikkumiste puhul on algatatud järeltegevused.

3.9. Siseaudit

2015. aastal olid riskipõhisest auditiumiversumist tulenevalt siseauditi peamiseks kontrollivaldkondadeks KIK-i struktuuritoetuste hindamiskomisjonide liikmete huvide konflikti kontroll, juhatuse otsuste täitmise kontroll, KIKAS-e andmesüsteemi ISKE-auditi koordineerimine, Negavati konkursi hangete ja kulude kontroll, riigiabi sisaldavate ST ja KP

projektide sisekontrolli piisavuse hindamine, keskkonnaprogrammist kaasfinantseeritavate projektide eelarve kontrollide piisavuse hindamine (viimane audit ei ole tegevusaruande koostamise ajaks lõpetatud).

Tulenevalt korruptsioonivastase seaduse nõuetest kontrollisid siseaudiitorid 2015. aasta augustis äriregistri ja muude avalikult kättesaadavate andmete põhjal KIK-i töötajate ärihuve. Kontrollide tulemusena veenduti, et teadaolevalt KIK-i töötajatel ning juht- ja kontrollorganite liikmetel ei esine oma tööülesannete täitmisel huvide konflikte.

Konsultatiivsed tegevused olid peamiselt seotud erinevate protseduuride kommenteerimisega, KIKAS-e andmesüsteemi kontrollide automatiseerimise ettepanekute koostamisega, osalemisega KIK-i ohumärkide süsteemi ja hinnaraamatu väljatöötamise töögruppides, riskijuhtimise juhendi koostamisega, kahe riskiseminari ettevalmistamisega ja läbiviimisega, KIK-i riskide kvartaalse seirega ning KIK-i töötajatele finantskoolituse jätkukoolituste ettevalmistusega.

Auditite ja konsultatiivsete tegevuste tulemustele tuginedes on siseaudiitoritel veendumus, et KIK-i juhtimis- ja kontrollisüsteemid olulises osas toimivad, kuid neis on üksikuid puudusi, mis vajavad KIK-i juhtkonna tähelepanu.

Ramatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2015	31.12.2014	Lisa nr
Varad			
Käibevara			
Raha	69 484 485	52 607 851	2
Nõuded ja ettemaksud	32 331 126	38 535 413	3
Kokku käibevara	101 815 611	91 143 264	
Põhivara			
Nõuded ja ettemaksud	101 016 643	104 219 156	3
Materiaalne põhivara	106 856	162 121	5
Immateriaalne põhivara	180 588	153 657	6
Kokku põhivara	101 304 087	104 534 934	
Kokku varad	203 119 698	195 678 198	
Kohustused ja netovara			
Kohustused			
Lühiajalised kohustused			
Laenukohustused	6 919 235	46 770	9
Võlad ja ettemaksud	10 855 000	17 918 827	10
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	3 584 103	27 099 987	11
Kokku lühiajalised kohustused	21 358 338	45 065 584	
Pikaajalised kohustused			
Laenukohustused	94 454 416	66 767 908	9
Kokku pikaajalised kohustused	94 454 416	66 767 908	
Kokku kohustused	115 812 754	111 833 492	
Netovara			
Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	1 488 897	1 488 897	
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	82 355 809	74 778 310	
Aruandeaasta tulem	3 462 238	7 577 499	
Kokku netovara	87 306 944	83 844 706	
Kokku kohustused ja netovara	203 119 698	195 678 198	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2015	2014	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	97 635 220	107 495 944	12
Muud tulud	35 082 985	38 338 022	13
Kokku tulud	132 718 205	145 833 966	
Kulud			
Jagatud annetused ja toetused	-124 905 022	-133 998 312	14
Mitmesugused tegevuskulud	-1 205 780	-1 263 788	16
Tööjõukulud	-3 868 709	-3 802 480	15
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-157 072	-172 516	5,6
Kokku kulud	-130 136 583	-139 237 096	
Põhitegevuse tulem	2 581 622	6 596 870	
Kasum (kahjum) finantsinvesteeringutelt	1 468 821	1 709 443	17
Intressikulud	-594 369	-741 151	18
Muud finantstulud ja -kulud	6 164	12 337	19
Aruandeaasta tulem	3 462 238	7 577 499	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2015	2014	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	2 581 622	6 596 870	
Korrigeerimised			
Põhivara kulum ja väärtuse langus	157 072	172 516	5,6
Kasum (kahjum) põhivara müügist	-200	0	5
Muud korrigeerimised	32 352	34 340	
Kokku korrigeerimised	189 224	206 856	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	3 654 820	12 811 884	3
Põhitegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	-30 537 465	-28 870 628	10,11
Kokku rahavood põhitegevusest	-24 111 799	-9 255 018	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel	-147 031	-159 565	
Laekunud materiaalse ja immateriaalse põhivara müügist	200	0	5
Antud laenud	-6 056 873	-11 381 492	3
Antud laenude tagasimaksud	11 741 684	6 996 778	3
Laekunud intressid	1 535 988	1 880 414	
Muud laekumised investeerimistegevusest	6 164	12 337	19
Kokku rahavood investeerimistegevusest	7 080 132	-2 651 528	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenud	34 592 000	0	9
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksud	-47 085	-49 083	
Makstud intressid	-636 614	-758 117	
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	33 908 301	-807 200	
Kokku rahavood	16 876 634	-12 713 746	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	52 607 851	65 321 597	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	16 876 634	-12 713 746	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	69 484 485	52 607 851	2

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

			Kokku netovara
	Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	Akumuleeritud tulem	
31.12.2013	1 488 897	74 778 310	76 267 207
Aruandeaasta tulem	0	7 577 499	7 577 499
31.12.2014	1 488 897	82 355 809	83 844 706
Aruandeaasta tulem	0	3 462 238	3 462 238
31.12.2015	1 488 897	85 818 047	87 306 944

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

SA Keskkonnainvesteeringute Keskus (edaspidi Sihtasutus) 2015. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi hea raamatupidamise tavaga. Eesti Vabariigi hea raamatupidamistava on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev raamatupidamistava, mille põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses ja mida täiendab riigi raamatupidamise üldeeskiri (edaspidi RRÜ).

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevas arvestuspõhimõtetes.

Sihtasutus on lähtunud bilansi ja tulemiaruarande koostamisel Raamatupidamise Toimkonna juhendist nr 14. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes arvelduskontode jääke ja kuni 3-kuulise tähtajaga deposiite. Sihtasutuse rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil, mille puhul on põhitegevuse rahavoogude leidmiseks korrigeeritud tegevustulemit, elimineerides mitterahaliste tehingute mõju põhitegevusega seotud käibevarade ning lühiajaliste kohustuste saldode muutused. Investeeringu- ja finantseerimistegevused on kajastatud otsemeetodil.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustused

Välisvaluutatehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustused on ümber hinnatud eurodesse bilansipäeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga kursside alusel. Kursimuutustest tekkinud kasumid ja kahjumid on kajastatud tulemiaruanandes saldeerituna.

Nõuded ja ettemaksed

Nõuded riigile Keskkonnatasude seaduse alusel kajastatakse Keskkonnaministeeriumi, Keskkonnaameti, Keskkonnainspektsiooni, Põllumajandusministeeriumi ning Maksu- ja Tolliameti tuluteatiste alusel. See on tasumata osa keskkonnatasudest, mille maksetähtaeg saabub peale bilansipäeva või mis on Keskkonnaministeeriumi, Keskkonnaameti, Põllumajandusministeeriumi ning Maksu- ja Tolliameti poolt bilansipäevaks ülekantud, kuid Sihtasutuse pangakontole jõudnud peale bilansipäeva.

Muid nõudeid kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses (s.o nominaalväärtus miinus vajadusel tehtavad allahindlused).

Iga nõude laekumise tõenäosust on hinnatud võimaluse korral eraldi. Nõuete hindamisel võetakse arvesse nii bilansipäevaks teadaolevaid kui ka bilansipäeva järgseid kuni aruande koostamiseni selgunud asjaolusid, mis võivad mõjutada nõude laekumise tõenäosust. Kui nõude laekumine loetakse osaliselt või täielikult ebatõenäoliseks, kajastatakse allahindlust bilansireal Nõuded ja ettemaksed miinus- märgiga ning vastavat kulu tulemiaruarande real Mitmesugused tegevuskulud. Nõuded, mille sissenõudmiseks ei ole võimalik või majanduslikult kasulik meetmeid rakendada, on hinnatud lootusetuks ning bilansist välja kantud.

Aruandeperioodil laekunud, eelnevalt kuludesse kantud nõuded kajastatakse tulemiaruanandes kulude vähendusena. Nõuet loetakse lootusetuks, kui juhtkonna hinnangul puuduvad võimalused nõude laekumiseks.

Antud laenu

Antud laene, mille tagasinõude lõpptähtaeg on pikem kui üks aasta, kajastatakse pikaajaliste laenuõuena. Tähtajaga vähem kui aasta antud laene kajastatakse lühiajaliste laenuõuena.

Laenuõuded on bilansis kajastatud nende algse soetusmaksumuses, mida on korrigeeritud põhiosa tagasimaksete ja väärtuse langusest või laekumise ebatõenäosusest tingitud võimaliku allahindluse võrra.

Laenuõuete laekumise tõenäosust hinnatakse krediitkomitees iga laenusaaaja kohta eraldi. Sihtasutus rakendab pikaajaliste laenuõuete täitmise jälgimiseks laenusaaajate krediitreeitingusüsteemi eesmärgiga hinnata laenuõuete tagasimaksmise riske ja nende maandamisvõimalusi. Reitingu määramisel võetakse arvesse laenusaaaja majanduslikku olukorda, maksevõimet, tagatise väärtust ja realiseeritavust ning teisi asjaolusid, mis võivad mõjutada laenusaaaja kohustuste täitmist. Reiting määratakse kalendriaasta jooksul vähemalt üks kord. Erivaatluse alla võetakse laenu, mille puhul:

- tehingupoleel on makseraskusi,
- esineb lepingutingimuste rikkumisi,
- sihtasutus on pidanud muutma laenu tingimusi lepingupartneritele soodsamaks (tagasimaksegraafiku muutmine, maksepuhkuse perioodi

pikendamise, intressimäära vähendamine jms).

Krediidikomitees osaleb vähemalt üks juhatuse liige, kes informeerib krediidireitingu määramise tulemustest juhatust. Juhatus teeb vajadusel nõukogule ettepaneku laenuõuete allahindamiseks ja edasiseks tegevuseks.

Materiaalne ja immateriaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse Sihtasutuse enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööea üle ühe aasta ja maksumusega alates 2 000 eurost (kuni 31.12.2010 soetatud vara 1917 eurot) ilma käibemaksuta.

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Hilisemate parendustega seotud kulutused lisatakse materiaalse põhivara soetusmaksumusele ainult juhul, kui need vastavad materiaalse põhivara mõistele ja vara bilansis kajastamise kriteeriumitele (sh tõenäoline osalemine tulevikus majandusliku kasu tekitamisel).

Jooksva hoolduse ja remondiga kaasnevad kulutused kajastatakse perioodikuludes.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeast. Olulise lõppväärtusega varaobjektide puhul amortiseeritakse kasuliku eluea jooksul kulusse ainult soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vahelist amortiseeritavat osa. Juhul, kui vara lõppväärtus ületab tema bilansilist jääkmaksumust, lõpetatakse vara amortiseerimine.

Amortisatsioonimäärade vahemikud on materiaalse põhivara gruppidele järgmised:

arvutid ja arvutisüsteemid 30% aastas;
muu materiaalne põhivara 20% aastas.

Amortisatsiooni arvestamist alustatakse hetkest, mil vara on kasutatav vastavalt juhtkonna poolt plaanitud eesmärgil ning lõpetatakse kui lõppväärtus ületab bilansilist jääkmaksumust või vara lõpliku eemaldamiseni kasutusest. Igal bilansipäeval hinnatakse kasutatavate amortisatsioonimäärade, amortisatsioonimeetodi ning lõppväärtuse põhjendatust.

Juhul kui põhivara kaetav väärtus (s.o kõrgem kahest järgnevast näitajast: vara õiglase väärtus miinus müügikulutused või vara kasutusväärtus) on väiksem tema bilansilisest jääkmaksumusest, on materiaalse põhivara objektid alla hinnatud nende kaetavale väärtusele.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalse põhivarana kajastatakse tarkvara arenduskulusid.

Immateriaalne põhivara võetakse arvele ainult juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

- varaobjekt on kontrollitav;
- on tõenäoline, et sihtasutus saab objekti kasutamisest tulevikus tulu pikema aja kui ühe aasta jooksul;
- objekti soetusmaksumus on usaldusväärselt hinnatav.

Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Edaspidi kajastatakse immateriaalset põhivara bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Immateriaalset põhivara amortiseeritakse lineaarsel meetodil

Amortisatsioonimäärad on järgmised:

arvutitarkvara 25-30%

Rendid

Rendilepingut loetakse kapitalirendiks juhul, kui kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule.

Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Kasutusrendi puhul rendimaksud kajastatakse perioodikuluna tulemiaruanandes.

Kapitalirent võetakse arvele vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksете miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Rendimaksud jaotatakse intressikuluks ja kohustuse jääkväärtuse vähendamiseks.

Finantskohustused

Kõik finantskohustused (võlad hankijatele, võetud laenud, viitvõlad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustused) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast; või kui sihtasutusel

pole tingimusteta õigust kohustuse tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva või kui laenuandjal oli õigus bilansipäeval finantskohustus tagasi kutsuda laenulepingus sätestatud tingimuste rikkumiste tõttu. Finantskohustuse kajastamine lõpetatakse siis, kui see on tasutud, tühistatud või aegunud.

Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglasest väärtuses (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustustelt intressikulu kasutades sisemise intressimäära meetodit. Juhul, kui tehinguga seotud kulutused puuduvad või on ebaolulised, on sisemine intressimäär lähedane tema lepingus fikseeritud intressimäärale ning sisemise intressimäära arvestust läbi ei viida.

Eraldised ja tingimuslikud kohustused

Eraldistena kajastatakse bilansis tõenäolisi kohustusi, mis on avaldunud enne bilansikuupäeva toimunud sündmuste tagajärjel ning mille realiseerumise aeg või summa ei ole kindlad.

Eraldiste kajastamisel bilansis on lähtutud juhtkonna hinnangust eraldise täitmiseks tõenäoliselt vajamineva summa ning eraldise realiseerumise aja kohta. Eraldis kajastatakse bilansis summas, mis on juhtkonna hinnangu kohaselt bilansipäeva seisuga vajalik eraldisega seotud kohustuse rahuldamiseks või üleandmiseks kolmandale osapoolle.

Juhul kui eraldis realiseerub tõenäoliselt hiljem kui 12 kuu jooksul pärast bilansipäeva, kajastatakse seda diskonteeritud väärtuses (eraldisega seotud väljamaksete nüüdsväärtuse summas), välja arvatud juhul, kui diskonteerimise mõju on ebaoluline.

Annetused ja toetused

Sihtfinantseerimine

Toetustena käsitletakse sihtasutuse poolt saadud vahendeid (saadud toetused), mille eest ei anta otseselt vastu kaupu ega teenuseid, ning sihtasutuse poolt antud vahendeid (antud toetused), mille eest ei saada otseselt vastu kaupu ega teenuseid.

Toetused jaotatakse järgmisteks liikideks:

- sotsiaaltoetused- toetused füüsilistele isikutele, v.a toetused ettevõtlikeks;
- sihtfinantseerimine- teatud projektipõhisel sihtotstarbel saadud ja antud toetused, mille puhul määratakse selle eesmärk koos mõõdikutega eesmärgi täitmise jälgimiseks, ajakava ja rahaline eelarve ning toetuse andja nõuab saajalt detailset aruandlust raha kasutamise kohta ning raha ülejääk tuleb maksta andjale tagasi;
- tegevustoetused- antud ja saadud toetused, mis antakse saajale lähtudes tema põhikirjalistest ülesannetest ja arengudokumentides määratud eesmärkidest.

Sihtfinantseerimise liigid on:

- kodumaine sihtfinantseerimine- residentidelt, sh teistelt avaliku sektori üksustelt saadud ja neile antud sihtfinantseerimine, v.a nende kaudu vahendatud välismaine sihtfinantseerimine; kodumaise sihtfinantseerimise eriliik on välismaine sihtfinantseerimine kaasfinantseerimine- toetus, mida Eesti avaliku sektori üksus annab toetuse saajale lisaks Euroopa Liidu fondidest makstavale välismaisele sihtfinantseerimisele;
- välismaine sihtfinantseerimine- mitteresidentidelt, sealhulgas rahvusvahelistelt organisatsioonidelt saadud sihtfinantseerimine.

Sihtasutus vahendab riigieelarvelisi eraldisi (keskkonnatasudest laekuv raha) ja Euroopa Liidu fondide, välisabiprogrammide, rohelise investeerimisskeemi ning laenuvahendeid keskkonnaprojektide elluviimiseks.

Keskkonnatasude seaduse alusel kannab Rahandusministeerium keskkonnakasutusest riigieelarvesse laekunud raha seaduses sätestatud ulatuses ja sihtotstarbel Sihtasutusele. Raha edasise kasutamise otsused teeb Sihtasutuse nõukogu lähtuvalt põhikirjas püstitatud eesmärgist ja ülesandest.

Saadud sihtfinantseerimist kasutatakse loodusvarade taastootmiseks, keskkonnaseisundi hoidmiseks ja keskkonnakahjustuste heastamiseks vajalike projektide finantseerimiseks. Projektid koondatakse oma eesmärgi järgi alates 2013. aastast 10-ks programmiks, varasematel aastatel 12-ks programmiks. Programmi rahaliste vahendite arvestusliku suuruse ja tegeliku finantseerimise otsustab Sihtasutuse nõukogu.

Sihtasutus tegutseb rakendusüksusena välisabi vahendamisel Euroopa Ühtekuuluvusfondist (ÜF), Euroopa Regionaalfondist (ERF), Euroopa Sotsiaalfondist (ESF) ja Rohelisest investeerimisskeemist (RIS) toetuse saajatele.

Toetuste kajastamise üldpõhimõtted

Sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna tegevuskulude tegemise või põhivara soetamise perioodil, kui sihtfinantseerimise tingimustega ei kaasne sisuline tagasinõude või laekumata jäämise risk. Kui eksisteerib sisuline tagasinõude või laekumata jäämise risk, kajastatakse sihtfinantseerimine tuluna vastava riski kadumisel. Toetust kajastatakse bilansis esmakordselt raha ülekandmisel või laekumisel või sihtfinantseerimisega seotud nõuete, kohustuste, tulude ja kulude arvelevõtmise kuupäeval vastavuses eelpool tooduga.

Lepingute alusel võetud sihtfinantseerimise andmise kohustusi ja sihtfinantseerimise saamise nõudeid kajastatakse eelnevalt tingimuslike kohustuste ja nõuetena bilansivälistel kontodel. Antud sihtotstarbeliste toetuste üle arvestuse pidamisel loetakse bilansivälise kohustuse tekkimise hetkeks esitatud toetuse taotluse osas tehtud positiivset finantseerimisotsust.

Sihtfinantseerimise andjad ja vahendajad kajastavad antud ja vahendatud sihtfinantseerimist kuludes (vahendajad ka tuludes) samades perioodides kui toetuste saajad. Põhivara sihtfinantseerimise andmist ja vahendamist kajastatakse kuludes (vahendajad ka tuludes) sellel perioodil, millal toetuse saaja kajastab põhivara soetamise.

Riigieelarvest ettemaksena saadud sihtfinantseerimise summad kajastatakse bilansis kohustusena real "Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused". Nõue riigieelarve vastu võetakse üles sihtfinantseerimise vahendite osas juhul, kui kulutused on tehtud või toetuse saaja poolt esitatud maksetaotlus on aktsepteeritud, kuid sihtfinantseerimise summad on sihtasutusele veel laekumata. Toetuse saajale ettemaksena ülekantud toetus kajastatakse ettemakstud tulevaste perioodide toetusena kuni on täidetud toetuse saamise tingimused. Lähtuvalt tegevuskulude sihtfinantseerimise põhimõtetest kajastatakse tulu sihtfinantseerimisest alles tekkepõhiste kulude tekkimisel, vähendades vastavas summast bilansikirjet "Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused".

Tegevustoetusi kajastatakse tuluna raha laekumisel.

Tegevuskulude sihtfinantseerimine

Tegevuskulude katteks saadud sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna. Kui sihtfinantseerimine on küll laekunud, kuid selle arvel ei ole veel kulutusi tehtud, kajastatakse saadud vahendid ettemaksena. Kui sihtfinantseerimise saamisega seotud kulutused on tehtud ja puudub sisuline toetuse laekumata jäämise risk, kuid toetus on veel laekumata, kajastatakse sihtfinantseerimine tuluna ja nõudena.

Sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks

Sihtfinantseerimise abil soetatud põhivara võetakse bilansis arvele tema soetusmaksumusel. Varade soetamiseks saadud sihtfinantseerimise summa kajastatakse sihtfinantseerimiste tuluna põhivara soetamise perioodis. Soetatud vara amortiseeritakse kulusse soetatud vara kasuliku eluea jooksul.

Sihtfinantseerimise vahendamine

Sihtasutus sihtfinantseerimise vahendajana kajastab sihtfinantseerimist tekkepõhise printsiibi järgi oma tuludes ja kuludes. Kui sihtfinantseerimiseks saadud rahalised vahendid kantakse vahendajale, kajastab vahendaja seda kuni tulu ja kulu kajastamise perioodi saabumiseni saadud ettemaksena. Kui vahendaja kannab toetuse saajale raha üle ettemaksena, kajastab ta seda toetuse saajale antud ettemaksena. Kui vahendaja aktsepteerib toetuse saaja aruande tehtud kulutuste osas, kajastab ta toetuse saaja kulutuste tegemisega samas perioodis tulu toetuse andjalt ja kulu toetuse saajale ning võtab arvele kas nõude toetuse andja vastu või vähendab toetuse andjalt saadud ettemakset ja võtab arvele kohustuse toetuse saaja ees või vähendab toetuse saajale antud ettemakset. Kui vahendaja vastutab toetuse andja ees saaja-poolsete lepingutingimuste täitmise ja raha sihipärase kasutamise eest, võtab vahendaja lepingu rikkumise selgumisel arvele tagasinõude toetuse saaja vastu ja tagasimaksekohustuse toetuse andja ees. Ühtlasi vähendatakse saadud toetuste tulu ning antud toetuste kulu.

Mitterahaline sihtfinantseerimine

Kui mitterahaline sihtfinantseerimine seisneb selles, et toetuse andja või vahendaja kannab raha otse toetuse saaja hankijale, võetakse sihtfinantseerimine arvele toetuse andja või vahendaja teatise alusel nii, nagu see toimiks siis, kui raha liigiks läbi toetuse saaja hankijale (välja arvatud pangakonto liikumise kajastamine, selle asemel sulgeb toetuse saaja maksepäeval võla hankijale ja nõude toetuse andjale või vahendajale või saadud ettemakse toetuse andjalt või vahendajalt). Avalikku sektorisse kuuluvad vahendajad on kohustatud sihtfinantseerimise ülekandmisel hankijale informeerima toetuse saajat maksetaotluse aktsepteerimisest, toetuse kuludes kajastamise perioodist ja ülekandest hiljemalt ülekande tegemisele järgneva kuu 5. kuupäevaks. Mitterahalist sihtfinantseerimist kajastatakse saadud kaupade ja teenuste õiglasel väärtuses. Kui sihtfinantseerimisena saadud kaupade ja teenuste õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärset hinnata, selle kohta raamatupidamiskandeid ei tehta.

Tulud

Keskkonnakasutusest laekuva raha kasutamist ja sihtotstarvet reguleerib Keskkonnatasude seadus. Seaduse paragrahvi 56 alusel kuulub keskkonnakasutusest riigieelarvesse laekuv raha eraldamisele Sihtasutusele.

Keskkonnatasude seaduse alusel riigieelarvesse laekuvat raha käsitletakse kui Sihtasutuse tulu ning kajastatakse tulemiaruanDES tekkepõhiselt tuluna:

- tuludena loodusvaradelt- maardlate kaevandamisõiguse tasu, kasvava metsa raieõiguse tasu, tasu vee erikasutusest, jahipiirkonna kasutusõiguse tasu, kalapüügiõiguse tasu;
- muude tuludena keskkonnakasutusest- saastetasud ja keskkonnale tekitatud kahju hüvitus, intressitulud muude maksude võlgadelt;
- maksudena kaupadelt ja teenustelt- pakendiaktsiis.

Bilansikuupäevaks laekumata eelpool nimetatud tulud kajastatakse viitnõudena bilansikirjel Nõuded keskkonnatasude seaduse alusel.

Intressitulud kajastatakse tekkepõhiselt tulemiaruanDES real Kasum (kahjum) finantsinvesteeringutelt.

Seotud osapooled

Sihtasutuse seotud osapoolteks on loetud:

- sihtasutuse tegev- ja kõrgem juhtkond ning nende pereliikmed, kelleks loetakse vähemalt abikaasa, elukaaslane ja laps;
- sihtasutused, mittetulundusühingud ja äriühingud, kelle üle eelmises punktis nimetatud isikutel üksi või koos pereliikmetega on valitsev või oluline mõju.

Raamatupidamise aastaaruandes avalikustatakse tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja olulised soodustused. Tulenevalt 24.11.2014 jõustunud riigi raamatupidamise üldeeskirja muutustest (§49) avalikustatakse muude seotud osapooltega tehtud tehingute osas alates 01.01.2015 algavate aruandeperioodide kohta koostatavates raamatupidamise aastaaruannetes informatsioon vaid nende tehingute kohta, mis ei vasta õigusaktidele või sihtasutuse sisedokumentide üldistele nõuetele või turutingimustele. Eritusviisi muudatused on rakendatud edasiulatuvalt, seega võrdlusandmeid ei ole 2014 aasta osas korrigeeritud.

Bilansipäevajärgsed sündmused

Pärast bilansipäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist toimunud sündmuste kajastamine aastaaruandes sõltub sellest, kas tegemist on korrigeeriva või mittekorrigeeriva sündmusega. Korrigeeriv bilansipäevajärgne sündmus on sündmus, mis kinnitab bilansipäeval eksisteerinud asjaolusid. Sellise sündmuse mõju on kajastatud lõppenud aasta bilansis ja tulemiaruanes. Mittekorrigeeriv bilansipäevajärgne sündmus on sündmus, mis ei anna tunnistust bilansipäeval eksisteerinud asjaoludest. Sellise sündmuse mõju ei kajastata lõppenud aasta bilansis ja tulemiaruanes. Kui mõju on oluline, avaldatakse see lisades.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2015	31.12.2014
Arvelduskontod	69 484 485	52 607 851
Kokku raha	69 484 485	52 607 851

Sihtasutuse rahalisi vahendeid hoitakse Rahandusministeeriumi riigikassa koosseisu kuuluvatel e-riigikassa kontodel. Vastavalt Kassalise teenindamise eeskirjale alates 01. jaanuarist 2015 tasub Rahandusministeerium teenindavate isikute e-kontol hoitavalt rahalt intressi, mille suurus on võrdne riigi likviidsete finantsvarade tulususega, kuid ei ole väiksem kui 0%. Intressi arvestatakse e-kontol hoitava raha kuu keskmiselt jäägilt, mis on suurem kui 10 000 eurot, lähtudes 360-päevasest aastast. Intress kantakse vastavale e-kontole hiljemalt iga kalendripoolaastale järgneva kuu viiendal tööpäeval. 2015 aasta eest tasus Rahandusministeerium e-kontol hoitavalt rahalt intressi summas 60 098 eurot.

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2015	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta
Muud nõuded	109 151 334	8 134 691	36 602 720	64 413 923
Laenunõuded	108 682 351	7 665 708	36 602 720	64 413 923
Intressinõuded	468 983	468 983	0	0
Ettemakstud toetused	4 614 994	4 614 994	0	0
Saamata sihtfinantseerimine	7 709 257	7 709 257	0	0
Sihtfinantseerimise tagasinõuded	1 299 609	1 299 609	0	0
Nõuded Keskkonnatasude seaduse alusel	11 821 560	11 821 560	0	0
Saamata seadusandlusest tulenevad toetused	19	19	0	0
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud	7 868	7 868	0	0
Ebatõenäoliselt laekuvad tagasinõuded	-1 256 872	-1 256 872	0	0
Kokku nõuded ja ettemaksed	133 347 769	32 331 126	36 602 720	64 413 923

	31.12.2014	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta
Muud nõuded	114 903 313	10 684 157	35 328 586	68 890 570
Laenu nõuded	114 367 161	10 148 005	35 328 586	68 890 570
Intressinõuded	536 152	536 152	0	0
Ettemakstud toetused	4 836 588	4 836 588	0	0
Saamata sihtfinantseerimine	10 454 799	10 454 799	0	0
Sihtfinantseerimise tagasinõuded	2 224 542	2 224 542	0	0
Nõuded Keskkonnatasude seaduse alusel	11 091 606	11 091 606	0	0
Saamata seadusandlusest tulenevad toetused	136	136	0	0
Makstud tagatisdeposiidid	9 462	9 462	0	0
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud	6 644	6 644	0	0
Ebatõenäoliselt laekuvad tagasinõuded	-772 521	-772 521	0	0
Kokku nõuded ja ettemaksed	142 754 569	38 535 413	35 328 586	68 890 570

Laenu nõuded on fikseeritud eurodes. Laenu lõppkuupäevad on 2016-2035. Antud laenu intressimäär on seotud 6 kuu Euriboriga, millele lisandub 0,2- 3,00%. 2015. aasta keskmine intressimäär oli 1,55%.

Ettevõtetele antud laenu on tagatud hüpoteekidega ja kommertsandiga vähemalt tagatisvara bilansilises väärtuses suhtes 100/70.

Kohalikele omavalitsustele antud laenu tagatiseks on nende eelarve.

KIKi juhtkonna hinnangul on sihtasutuse laenuportfell jätkusuutlik.

Nõuetena riigile Keskkonnatasude seaduse alusel kajastatakse nõudeid keskkonnatasude kohta Keskkonnaministeeriumi ja ministeeriumi asutuste, Põllumajandusministeeriumi, ning Maksu- ja Tolliameti tuluteatiste alusel, mille maksetähtaeg saabub peale bilansipäeva. Nõuded on detsembri kuu tulude kohta.

Nõuded jagunevad:

nõuded aktsiisidest seisuga 31.12.2015: 21 811 eurot, 31.12.2014: 65 866 eurot;

nõuded loodusressursside kasutamise ja saastetasudest 31.12.2015: 11 799 749 eurot, 31.12.2014: 11 025 453 eurot;

maksuvõlgadelt arvestatud intressinõuded 31.12.2015: 0 eurot, 31.12.2014: 288 eurot.

Nõuetena saamata sihtfinantseerimisest kajastatakse nõudeid välisfinantseerimisest raha allikate lõikes Rahandusministeeriumi kui makseasutuse vastu. Toetuse saajate poolt on sihtfinantseerimise saamise tingimused täidetud ja kulutused on tehtud.

Ettemakstud toetuste all kajastatakse üle kantud toetusi, millede tekkepõhine toetuse kuluna kajatamise periood ei ole veel saabunud.

Ettemaksed raha allikate lõikes:

ettemaksed keskkonnaprogrammi projektidele 31.12.2015: 3 306 541 eurot, 31.12.2014: 1 907 471 eurot;

ÜF projektidele 31.12.2015: 16 352 eurot, 31.12.2014: 383 727 eurot;

ERDF projektidele 31.12.2015: 50 000 eurot, 31.12.2014: 1 206 496 eurot;

ESF projektidele 31.12.2015: 0 eurot, 31.12.2014: 210 108 eurot;

muude mitteresidentide projektidele 31.12.2015: 1 242 101 eurot, 31.12.2014: 1 128 786 eurot.

Ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud nõuetest seisuga 31.12.2015 on 1 131 959 eurot vahendatud välisabi toetuste tagasinõuetest ja 124 913 eurot on antud toetuste tagasinõuetest keskkonnaprogrammi projektidele. Seisuga 31.12.2014 oli 645 819 eurot vahendatud välisabi toetuste tagasinõuetest ja 126 702 eurot oli antud toetuste tagasinõuetest keskkonnaprogrammi projektidele.

Kulu ebatõenäoliselt laekuvatest tagasinõuetest keskkonnaprogrammi projektidele on kajastatud lisas 16.

Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2015	31.12.2014
	Maksuvõlg	Maksuvõlg
Ettevõtte tulumaks	5 193	7 588
Üksikisiku tulumaks	36 851	36 928
Sotsiaalmaks	76 469	76 896
Kohustuslik kogumispension	4 124	4 077
Töötuskindlustusmaksed	4 464	5 350
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	127 101	130 839

Seisuga 31.12.2015 on deklareerimata sotsiaalmaksu kohustus 89 349 eurot ja deklareerimata arvestatud töötuskindlustusmaksu kohustus 1 846 eurot. 31.12.2014 olid vastavad kohustused 84 361 eurot ja 1 741 eurot. Deklareerimata maksukohustused on kajastatud lisa 10 real Võlad töövõtjatele hulgas.

Maksuvõlad on kajastatud koondsummana lisas 10.

Lisa 5 Materiaalne põhivara

(eurodes)

					Kokku
	Arvutid ja arvutisüsteemid	Masinad ja seadmed	Muu materiaalne põhivara	Lõpetamata projektid ja ettemaksud	
31.12.2013					
Soetusmaksumus	163 677	163 677	209 792	0	373 469
Akumuleeritud kulum	-98 526	-98 526	-157 549	0	-256 075
Jääkmaksumus	65 151	65 151	52 243	0	117 394
Ostud ja parendused	110 046	110 046	9 577	0	119 623
Amortisatsioonikulu	-54 168	-54 168	-20 728	0	-74 896
31.12.2014					
Soetusmaksumus	176 702	176 702	219 370	0	396 072
Akumuleeritud kulum	-55 673	-55 673	-178 278	0	-233 951
Jääkmaksumus	121 029	121 029	41 092	0	162 121
Ostud ja parendused	16 288	16 288	2 677	286	19 251
Amortisatsioonikulu	-55 643	-55 643	-18 873	0	-74 516
31.12.2015					
Soetusmaksumus	180 730	180 730	218 302	286	399 318
Akumuleeritud kulum	-99 056	-99 056	-193 406		-292 462
Jääkmaksumus	81 674	81 674	24 896	286	106 856

Müüdnud materiaalne põhivara müügihinna

	2015	2014
Masinad ja seadmed	200	0
Kokku	200	0

Lisa 6 Immateriaalne põhivara

(eurodes)

			Kokku
	Arvutitarkvara	Lõpetamata projektid ja ettemaksud	
31.12.2013			
Soetusmaksumus	380 490	0	380 490
Akumuleeritud kulum	-232 513	0	-232 513
Jääkmaksumus	147 977	0	147 977
Ostud ja parendused	103 300	0	103 300
Amortisatsioonikulu	-97 620	0	-97 620
31.12.2014			
Soetusmaksumus	483 790	0	483 790
Akumuleeritud kulum	-330 133	0	-330 133
Jääkmaksumus	153 657	0	153 657
Ostud ja parendused	106 497	2 990	109 487
Amortisatsioonikulu	-82 556	0	-82 556
31.12.2015			
Soetusmaksumus	590 287	2 990	593 277
Akumuleeritud kulum	-412 689	0	-412 689
Jääkmaksumus	177 598	2 990	180 588

Lisa 7 Kapitalirent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	31.12.2015	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Kapitalirendi kohustused	66 651	45 427	21 224	0	10,44	euro	01.09.2018
Kapitalirendikohustused kokku	66 651	45 427	21 224	0			

	31.12.2014	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Kapitalirendi kohustused	99 678	46 770	52 908	0	10,67	euro	01.09.2017
Kapitalirendikohustused kokku	99 678	46 770	52 908	0			

Lisa 8 Kasutusrent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2015	2014
Kasutusrendikulu	302 634	297 787
Järgmiste perioodide kasutusrendikulu mittekatkestavatest lepingutest		
	31.12.2015	31.12.2014
12 kuu jooksul	294 182	303 117
1-5 aasta jooksul	782 406	900 685
Üle 5 aasta	1 299 023	1 299 023

Sihtasutus on võtnud kasutusrendile bürooruumid, sõidua autod, tarkvara litsentsid.

Sõiduaudode rendilepinguid käsitletakse mittekatkestavate lepingutena.

Maakondlike esindustega on sõlmitud 14-s maakonnas ruumide kasutamiseks lepingud, millega sihtasutus on võtnud endale kohustuse maksta pindade üürikulud ja/ või hüvitada ruumide kommunaalkulud.

Rendile võetud vara ei ole edasi antud allrendile.

Lisa 9 Laenukohustused

(eurodes)

	31.12.2015	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Pikaajalised laenud							
Laen Rahandusministeeriumilt edasilaenamiseks toetusesaajatele	101 307 000	6 873 808	33 084 043	61 349 149	6 kuu Euribor+0,75% aastas	euro	01.09.2035
Pikaajalised laenud kokku	101 307 000	6 873 808	33 084 043	61 349 149			
Kapitalirendikohustused kokku	66 651	45 427	21 224	0			
Laenukohustused kokku	101 373 651	6 919 235	33 105 267	61 349 149			
	31.12.2014	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Pikaajalised laenud							
Laen Rahandusministeeriumilt edasilaenamiseks toetusesaajatele	66 715 000	0	9 704 000	57 011 000	6 kuu Euribor+0,75% aastas	euro	01.09.2037
Pikaajalised laenud kokku	66 715 000	0	9 704 000	57 011 000			
Kapitalirendikohustused kokku	99 678	46 770	52 908	0			
Laenukohustused kokku	66 814 678	46 770	9 756 908	57 011 000			

Laenu kasutamise sihtotstarve on Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondist rahastatavate veeprojektide omafinantseeringu rahastamine. Maksimaalne laenulepingu summa on 130 000 000 eurot ja laenuandja Rahandusministeerium väljastab laenusumma laenuosadena. Iga laenuosa väljamakse kohta koostab laenuandja eraldi maksegraafiku. Laenu väljamaksed toimusid kuni 31.12.2015. Tehinguga ei ole Sihtasutusel seotud kulutusi, va intress, mistõttu on laenu sisemine intressimäär sarnane lepingus fikseeritud nominaalsele intressimäärle ning sisemise intressimäära arvestust ei ole läbi viidud. Sihtasutus vastutab kogu oma varaga laenulepingust tulenevate rahaliste kohustuste täitmise eest.

Lisa 10 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2015	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	112 976	112 976	
Võlad töövõtjatele	436 526	436 526	
Maksuvõlad	127 101	127 101	4
Muud võlad	185 879	185 879	
Intressivõlad	185 879	185 879	
Sihtfinantseerimisega seotud kohustused	9 950 898	9 950 898	
Sihtfinantseerimise tagasimaksekohustused	41 620	41 620	
Kokku võlad ja ettemaksed	10 855 000	10 855 000	

	31.12.2014	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	109 581	109 581	
Võlad töövõtjatele	413 939	413 939	
Maksuvõlad	130 839	130 839	4
Muud võlad	228 125	228 125	
Intressivõlad	228 125	228 125	
Sihtfinantseerimisega seotud kohustused	15 591 621	15 591 621	
Sihtfinantseerimise tagasimaksekohustused	1 444 722	1 444 722	
Kokku võlad ja ettemaksed	17 918 827	17 918 827	

Sihtfinantseerimisega seotud kohustustena kajastatakse:

sihtfinantseerimisega seotud kohustused keskkonnaprogrammi projektidele projektidele 31.12.2015: 2 337 795 eurot,

31.12.2014: 4 304 603 eurot;

sihtfinantseerimisega seotud kohustused ÜF projektid 31.12.15: 6 407 591 eurot,

31.12.2014: 9 751 745 eurot;

sihtfinantseerimisega seotud kohustused Rohelise Investeeringuskeemi projektid

31.12.2015: 0 eurot, 31.12.2014: 942 730 eurot;

sihtfinantseerimisega seotud kohustused ERF projektid 31.12.2015: 992 066 eurot,

31.12.2014: 388 503 eurot;

sihtfinantseerimisega seotud kohustused ESF projektid 31.12.2015: 47 006 eurot,

31.12.2014: 13 585 eurot;

sihtfinantseerimisega seotud kohustused muud EL projektid 31.12.2015: 166 440 eurot,

31.12.2014: 190 455 eurot.

Bilansivälised kohustused sihtfinantseerimisest keskkonnaprogrammi projektidele on kajastatud lisas 23 ja välisabi projektidele lisas 24.

Lisa 11 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused

(eurodes)

Varad bruto soetusmaksumuses

	31.12.2013	Saadud	Tulu	31.12.2014
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	38 957 467	95 638 464	-107 495 944	27 099 987

	31.12.2014	Saadud	Tulu	31.12.2015
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	27 099 987	74 119 336	-97 635 220	3 584 103

Tulu sisaldab välisabi vahendeid summas 97 623 287 (2014: 107 495 944 eurot)

Saadud sihtfinantseerimine 31.12.2015: 3 584 103 eurot ja võrdlusandmed seisuga 31.12.2014: 27 099 987 eurot jaotuvad allikate lõikes:

Sihtfinantseerimiseks saadud vahendid ÜF 2 024 908 1 652 168

Sihtfinantseerimiseks saadud vahendid ERF 416 500 2 002 989

Sihtfinantseerimiseks saadud vahendid RIS 1 002 125 22 969 592

Sihtfinantseerimiseks saadud vahendid SIM
halduslepingu alusel 0 1 273

Sihtfinantseerimiseks saadud vahendid ESF 140 570 473 965

Lisa 12 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2015	2014
Välisabi vahendamine põhivara soetuseks ÜF periood 2007-2013	59 856 818	71 838 837
Välisabi vahendamine põhivara soetuseks ERF periood 2007-2013	5 931 994	5 917 173
Välisabi vahendamine põhivara soetuseks RIS	12 865 174	9 713 527
Välisabi vahendamine põhivara soetuseks ESF periood 2007-2013	161 602	429 240
Välisabi vahendamine põhivara soetuseks ÜF periood 2014-2020	2 164 962	0
Välisabi vahendamine tegevuskuludeks ÜF periood 2007-2013	11 148 551	14 361 027
Välisabi vahendamine tegevuskuludeks ERF periood 2007-2013	2 714 425	2 540 891
Välisabi vahendamine tegevuskuludeks ESF periood 2007-2013	705 215	1 155 240
Välisabi vahendamine tegevuskuludeks ÜF periood 2014-2020	581 457	0
Välisabi tegevuskuludeks ERF	1 019 730	1 033 755
Välisabi tegevuskuludeks Euroopa Komisjon	130 066	15 764
Välisabi tegevuskuludeks ESF	132 647	140 967
Välisabi tegevuskuludeks RIS	-31 678	349 272
Välisabi tegevuskuludeks ÜF	26 428	0
Välisabi kaasfinantseerimine tegevuskuludeks ERF	9 564	251
Välisabi kaasfinantseerimine tegevuskuludeks ÜF	4 664	0
Välisabi kaasfinantseerimise vahendamine põhivara soetuseks	197 916	0
Välisabi kaasfinantseerimise vahendamine tegevuskuludeks	3 752	0
Kodumaine sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	2 500	0
Kodumaise sihtfinantseerimise vahendamine tegevuskuludeks	9 433	0
Kokku annetused ja toetused	97 635 220	107 495 944

Lisa 13 Muud tulud

(eurodes)

	2015	2014
Üleriigilise ja kohaliku tähtsusega maardlate kaevandamisõiguse tasu	8 721 900	8 984 910
Tasu vee erikasutusest	4 715 011	5 084 120
Jahipiirkonna kasutusõiguse tasu	133 440	129 296
Kalapüügiõiguse tasu	1 237 068	1 233 306
Keskkonnatasu võlalt arvestatud intressitulu	2 062	-10 352
Edasiantud saastetasu ja keskkonnale tekitatud kahju hüvitis	19 670 277	22 792 094
Maksud kaupadelt ja teenustelt- pakendiaktsiis	602 000	123 011
Muud	1 227	1 637
Kokku muud tulud	35 082 985	38 338 022

Keskkonnatasude seaduse paragrahvi 56 alusel kuulub keskkonnakasutusest riigieelarvesse laekuv raha eraldamisele Sihtasutusele.

Lisa 14 Jagatud annetused ja toetused

(eurodes)

	2015	2014	Lisa nr
Sihtfinantseeritud keskkonnakaitsevaldkonnad	-27 823 614	-32 572 948	21
Vahendatud ja antud välisabi	-97 081 408	-101 425 364	22
Kokku jagatud annetused ja toetused	-124 905 022	-133 998 312	

Lisa 15 Tööjõukulud

(eurodes)

	2015	2014
Palgakulu	-2 782 764	-2 665 773
Sotsiaalmaksud	-938 865	-901 514
Muud	-147 080	-235 193
Kokku tööjõukulud	-3 868 709	-3 802 480
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	97	100

Palgakuluna on kajastatud töötajatele arvestatud töötasud summas 2 311 127 eurot (2014: 2 262 302 eurot), juhataste liikmete tasud summas 177 693 eurot (2014: 181 529 eurot), nõukogu ja auditikomitee liikmete tasud summas 28 305 eurot (2014: 23 625 eurot), töötajatele ja juhataste liikmetele arvestatud hüvitised ja toetused summas 265 030 eurot (2014: 196 721 eurot) ning KIKi omaprojekti Negavatt I töötasu kulud 609 eurot (2014: 1 596 eurot).

Muude tööjõukuludena on kajastatud töötajatele tehtud erisoodustused ja erisoodustustelt arvestatud tööandja maksud.

Lisa 16 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2015	2014
Mitmesugused bürookulud	-183 480	-192 418
Lähetuskulud	-33 055	-12 960
Koolituskulud	-80 648	-82 481
Ruumide majandamiskulud	-272 268	-267 434
Sõidukite majandamiskulud	-88 375	-110 361
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	-106 929	-102 049
Info ja PR teenused	-53 509	-67 909
Kuluinventar	-10 712	-11 916
Koolituskulud jm kulud kolmandatele isikutele	-9 889	-8 476
Muud tegevuskulud/ maksukulud	-177 140	-182 369
Kulu ebatöenäoliselt laekuvatest tagasinõuetest	1 868	-96 702
KIKi omaprojektide tegevuskulud	-155 330	-107 751
Muud	-36 313	-20 962
Kokku mitmesugused tegevuskulud	-1 205 780	-1 263 788

Lisa 17 Kasum (kahjum) finantsinvesteeringutelt

(eurodes)

	2015	2014
Intressitulud	1 468 821	1 709 443
Intressitulu hoiustelt	60 098	20 318
Intressitulu laenudelt	1 408 723	1 689 125
Kokku kasum (kahjum) finantsinvesteeringutelt	1 468 821	1 709 443

Lisa 18 Intressikulud

(eurodes)

	2015	2014
Intressikulu laenudelt	-589 451	-736 337
Intressikulu kapitalirendilt	-4 918	-4 814
Kokku intressikulud	-594 369	-741 151

Lisa 19 Muud finantstulud ja -kulud

(eurodes)

	2015	2014
Muud finantstulud ja -kulud	6 164	12 337
Kokku muud finantstulud ja -kulud	6 164	12 337

Muu finantstuluna on kajastatud laenulepingutasu

Lisa 20 Seotud osapooled

(eurodes)

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused	2015	2014
Arvestatud tasu	205 998	197 715
Muud toetused, erisoodustused	29 836	24 740

Sihtasutuse asutajaks on Eesti Vabariik, asutaja õiguste teostajaks on Rahandusministeerium.

Tulenevalt 24.11.2014 jõustunud riigi raamatupidamise üldeeskirja muutustest (§49) avalikustatakse seotud osapooltega tehtud tehingute osas alates 01.01.2015 algavate aruandeperioodide kohta koostatavates raamatupidamise aastaaruandes informatsioon vaid nende tehingute kohta, mis ei vasta õigusaktidele või sihtasutuse sisedokumentide üldistele nõuetele või turutingimustele. Esitusviisi muudatused on rakendatud edasiulatuvalt, seega võrdlusandmeid ei ole 2014 aasta osas korrigeeritud (vt ka lisa 1).

Aruandeperioodil on juhatuse liikmetele arvestatud tasusid ja antud muid soodustusi kokku summas 207 529 eurot (2014. a. 198 830 eurot). Lisaks on juhatuse esimehele antud kasutada ametiauto, mille kasutamise eest isiklikul otstarbel maksab Sihtasutus erisoodustuse maksud.

Aruandeperioodil on nõukogu liikmetele arvestatud tasusid 28 305 eurot, (2014. a. 23 625 eurot).

Muid soodustusi nõukogu liikmetele antud ei ole.

Juhatusel on ette nähtud lahkimishüvitis kolme kuu tasu ulatuses nende tagasikutsumisel nõukogu algatusel enne volituste tähtaja möödumist.

Lisa 21: Antud sihtfinantseerise kulud keskkonnakaitsevaldkondadele

		eurodes	
Kirje nimetus		2015	2014
1.	Sihtfinantseeritud keskkonnakaitsevaldkonnad 2015		
1.1.	Veemajandus	960 171	0
1.2.	Jäätmekäitlus	314 204	0
1.3.	Looduskaitse	612 912	0
1.4.	Metsandus	475 295	0
1.5.	Maapõu	26 596	0
1.6.	Atmosfääriõhu kaitse	211 147	0
1.7.	Keskkonnateadlikkus	493 633	0
1.8.	Kalandus	85 731	0
1.9.	Keskkonnakorraldus	43 858	0
1.10.	Merekeskkond	34 800	0
Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2015		3 258 347	0
2.	Sihtfinantseeritud keskkonnakaitsevaldkonnad 2014		
2.1.	Veemajandus	4 631 910	1 113 486
2.2.	Jäätmekäitlus	698 020	413 335
2.3.	Looduskaitse	2 214 139	360 763
2.4.	Metsandus	2 758 175	201 473
2.5.	Maapõu	853 119	115 735
2.6.	Atmosfääriõhu kaitse	2 711 602	239 106
2.7.	Keskkonnateadlikkus	2 097 298	753 045
2.8.	Kalandus	795 541	472 804
2.9.	Keskkonnakorraldus	724 103	253 799
2.10.	Merekeskkond	476 335	57 824
Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2014		17 960 243	3 981 370
3.	Sihtfinantseeritud keskkonnakaitsevaldkonnad 2013		
3.1.	Veemajandus	1 434 066	5 694 097
3.2.	Jäätmekäitlus	10 314	765 262
3.3.	Looduskaitse	851 174	2 525 149
3.4.	Metsandus	657 200	1 434 963
3.5.	Maapõue	255 594	518 876
3.6.	Atmosfääriõhu kaitse	1 164 946	1 775 058
3.7.	Keskkonnateadlikkus	258 775	2 548 421
3.8.	Kalandus	137 015	1 262 443
3.9.	Keskkonnakorraldus	124 051	864 481
3.10.	Merekeskkond	47 757	190 828
Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2013		4 940 891	17 579 578
4.	Sihtfinantseeritud keskkonnakaitsevaldkonnad 2012		
4.1.	Veemajandus	212 688	2 087 496
4.2.	Jäätmekäitlus	0	1 501
4.3.	Looduskaitse	0	998 371
4.4.	Metsandus	107 067	2 239 971
4.5.	Maapõu	0	101 011
4.6.	Atmosfääriõhu kaitse	1 043 417	1 046 008
4.7.	Keskkonnateadlikkus	3 963	705 841
4.8.	Kalandus	-1 118	216 876
4.9.	Maakondlik	0	46 966
4.10.	Maakondlik keskkonnateadlikkus	0	76 000
4.11.	Keskkonnakorraldus	0	398 509
4.12.	Merekeskkond	-774	210 801
Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2012		1 365 244	8 129 351
5.	Sihtfinantseeritud keskkonnakaitsevaldkonnad 2011		
5.1.	Veemajandus	0	255 645
5.2.	Looduskaitse	-867	17 399
5.3.	Maapõu	-286	455 726
5.4.	Atmosfääriõhu kaitse	205 740	1 673 531
5.5.	Keskkonnateadlikkus	-460	128 989
5.6.	Kalandus	0	68 735
5.7.	Merekeskkond	0	76 684

	Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2011	204 128	2 676 710
6.	Sihtfinantseeritud keskkonnakaitsevaldkonnad 2010		
6.1.	Veemajandus	62 880	242 286
6.2.	Looduskaitse*	0	-126 702
6.3.	Metsandus	0	-670
6.4.	Keskkonnakorraldus	0	-18 289
6.5.	Keskkonnateadlikkus	0	28 212
6.6.	Jäätmekäitlus	10 210	0
	Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2010	73 090	124 838
7.	Sihtfinantseeritud keskkonnakaitsevaldkonnad 2009		
7.1.	Veemajandus	0	24 289
7.2.	Metsandus	-69	0
7.3.	Keskkonnateadlikkus	0	-426
7.4.	Kalandus	0	46 870
	Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2009	-69	70 733
8.	Sihtfinantseeritud keskkonnakaitsevaldkonnad 2008		
8.1.	Metsandus	0	-601
8.2.	Jäätmekäitlus	0	-979
	Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2008	0	-1 580
9.	Sihtfinantseeritud keskkonnakaitsevaldkonnad 2006		
9.1.	Jäätmekäitlus	0	-960
	Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2006	0	-960
	Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2006- 2015	27 801 874	32 560 041
10.	10.1. Annetused, BONUS	12 308	12 908
11.	11.1. Kodumaise sihtfinantseerimise vahendamine tegevuskuludeks	9 433	0
	Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad	27 823 614	32 572 948

* Tagasi nõutud sihtfinantseerimine

Lisa 22: Antud välisabi kulud projektidele

Kirje nimetus		Fond/Rahastusotsus	2015	2014
1.	Välisabi vahendamine põhivara soetuseks			
1.1.	Projektid*	ÜF periood 2007-2013	59 856 818	71 838 837
1.2.	Projektid*	ERF periood 2007-2013	5 931 994	5 917 173
1.3.	Projektid*	Roheline Investeeringisstrateegia	12 865 174	9 713 527
1.4.	Projektid*	ESF periood 2007-2013	161 602	429 240
1.5.	Projektid*	ÜF periood 2014-2020	2 164 962	0
	Kokku välisabi vahendamine põhivara soetuseks		80 980 550	87 898 776
2.	Välisabi kaasfinantseerimine põhivara soetuseks			
2.1.	Projektid*	LIFE, INTERREG	396 444	206 208
2.2.	Projektid**	ÜF periood 2007-2013	0	-5 279 691
2.3.	Projektid*	ÜF periood 2014-2020	80 981	0
	Kokku välisabi kaasfinantseerimine põhivara soetuseks		477 425	-5 073 483
3.	Välisabi kaasfinantseerimise vahendamine põhivara soetuseks			
3.1.	Projektid*	ÜF periood 2014-2020	197 916	0
	Kokku välisabi kaasfinantseerimise vahendamine põhivara soetuseks		197 916	0
4.	Välisabi vahendamine tegevuskuludeks			
4.1.	Projektid*	ÜF periood 2007-2013	11 148 551	14 361 027
4.2.	Projektid*	ERF periood 2007-2013	2 714 425	2 540 891
4.3.	Projektid*	ESF periood 2007-2013	705 215	1 155 240
4.4.	Projektid*	ÜF periood 2014-2020	581 457	0
	Kokku välisabi vahendamine tegevuskuludeks		15 149 649	18 057 158
5.	Välisabi kaasfinantseerimine tegevuskuludeks			
5.1.	TA projektide ettevalmistamiseks TA Poolkoksi ja tööstusjäätmete prügilate sulgemise ettevalmistamiseks Kohtla-Järvel ja	ÜF 2003/EE/16/P/PE/012	31 027	-25 958
5.1.1.	Kiviõlis	ÜF 2003/EE/16/P/PE/012	31 027	48 384
5.1.2.	TA Põltsamaa ja Pedja jõe piirkonna veemajanduse projekti ettevalmistamiseks**	ÜF 2003/EE/16/P/PE/012	0	-74 342
5.2.	Projektid*	ERF periood 2007-2013	0	1 077
5.3.	Projektid*	LIFE, INTERREG	233 008	567 793
5.4.	Projektid*	ÜF periood 2014-2020	8 082	0
	Kokku välisabi kaasfinantseerimine tegevuskuludeks		272 117	542 912
6.	Välisabi kaasfinantseerimise vahendamine tegevuskuludeks			
6.1.	Projektid*	ÜF periood 2014-2020	3 752	0
	Kokku välisabi kaasfinantseerimise vahendamine tegevuskuludeks		3 752	0
	Kokku antud välisabi kulud projektidele		97 081 408	101 425 364

* Kajastatud koondina

** Kaasfinantseerimise hüvitamine Ühtekuuluvusfondist

Lisa 23: Sihtfinantseerimisega seotud potentsiaalsed kohustused

Alljärgnev tabel annab ülevaate SA Keskkonnainvesteeringute Keskus nõukogu poolt vastu võetud otsustest keskkonnakaitse valdkondade sihtfinantseerimisega seotud potentsiaalsetest kohustustest seisuga 31. detsember 2015.a.

eurodes

Kirje nimetus	Nõukogu poolt vastu võetud otsused keskkonnavaaldkondadele 2015	Nõukogu poolt vastu võetud otsused keskkonnavaaldkondadele 2014	Potentsiaalne kohustus seisuga 31.12.2015	Potentsiaalne kohustus seisuga 31.12.2014	Sh lepinguline kohustus seisuga 31.12.2015	Sh lepinguline kohustus seisuga 31.12.2014
1. Keskkonnakaitsevaldkonnad 2015						
1.1 Veemajandus	16 545 529	0	15 585 358	0	1 447 164	0
1.2 Jäätmekäitlus	2 722 929	0	2 408 725	0	278 109	0
1.3 Looduskaitse	5 437 594	0	4 748 216	0	751 437	0
1.4 Metsandus	5 195 311	0	3 762 286	0	2 714 155	0
1.5 Keskkonnakorraldus	2 030 706	0	1 977 028	0	107 112	0
1.6 Maapõu	750 022	0	723 426	0	152 850	0
1.7 Merekeskkond	1 026 705	0	942 653	0	74 421	0
1.8 Atmosfääriõhu kaitse	3 424 671	0	3 174 319	0	488 045	0
1.9 Keskkonnateadlikkus	3 244 013	0	2 297 140	0	989 636	0
1.10 Kalandus	1 204 767	0	1 112 036	0	122 722	0
Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2015	41 582 247	0	36 731 187	0	7 125 650	0
2. Keskkonnakaitsevaldkonnad 2014						
2.1 Veemajandus	9 856 190	12 238 056	3 946 174	11 124 570	3 030 534	1 843 996
2.2 Jäätmekäitlus	1 153 730	1 821 842	42 375	1 408 507	69 233	176 720
2.3 Looduskaitse	4 039 686	5 251 514	1 211 524	4 792 805	1 102 236	1 187 840
2.4 Metsandus	3 631 225	3 656 543	369 591	2 814 766	495 660	2 093 967
2.5 Keskkonnakorraldus	1 998 644	2 149 788	1 020 741	1 786 606	989 280	332 328
2.6 Maapõu	1 205 419	1 279 051	173 106	985 956	291 557	354 646
2.7 Merekeskkond	702 953	1 009 185	128 816	916 188	128 816	285 855
2.8 Atmosfääriõhu kaitse	7 284 527	7 601 777	4 039 749	7 362 329	4 100 507	3 432 301
2.9 Keskkonnateadlikkus	3 366 317	3 572 616	370 164	2 594 207	467 092	769 407
2.10 Kalandus	1 670 092	1 728 762	308 284	1 210 983	331 075	488 487
Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2014	34 908 782	40 309 133	11 610 523	34 996 917	11 005 990	10 965 546
3. Keskkonnakaitsevaldkonnad 2013						
3.1 Veemajandus	9 279 563	9 782 810	283 102	2 267 717	290 698	1 905 151
3.2 Jäätmekäitlus	1 460 288	1 468 915	0	18 940	5 196	84 104
3.3 Looduskaitse	3 746 032	4 060 737	46 537	1 147 618	76 271	1 127 224
3.4 Metsandus	2 778 652	2 841 480	618 090	1 249 466	618 090	653 993
3.5 Keskkonnakorraldus	1 102 001	1 180 133	0	202 184	0	384 310
3.6 Maapõu	797 206	817 443	0	177 938	0	255 181
3.7 Merekeskkond	308 336	316 031	67 490	120 509	67 490	175 331
3.8 Atmosfääriõhu kaitse	3 501 741	3 481 653	85 909	1 210 567	173 781	1 334 214
3.9 Keskkonnateadlikkus	3 325 532	3 391 851	13 800	303 475	24 196	450 289
3.10 Kalandus	1 697 256	1 754 844	44 520	207 660	44 520	256 809
Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2013	27 996 607	29 095 898	1 159 449	6 906 073	1 300 243	6 626 607
4. Keskkonnakaitsevaldkonnad 2012						
4.1 Veemajandus	16 799 828	16 799 828	0	320 000	0	607 592
4.2 Jäätmekäitlus	303 678	303 678	0	0	0	0
4.3 Looduskaitse	4 488 730	4 488 730	0	0	0	16 404
4.4 Metsandus	3 789 646	3 820 217	0	137 638	0	337 584
4.5 Keskkonnakorraldus	690 464	690 464	0	0	0	0
4.6 Maapõu	587 862	587 862	0	0	0	0
4.7 Merekeskkond	391 069	391 843	0	0	0	0
4.8 Atmosfääriõhu kaitse	5 930 209	5 974 796	255 464	1 311 584	255 464	1 333 205
4.9 Keskkonnateadlikkus	2 694 548	2 694 548	0	3 963	0	30 182
4.10 Maakondlik keskkonnateadlikkus	1 247 807	1 247 807	0	0	0	0
4.11 Kalandus	1 116 965	1 116 965	0	0	0	18 803
4.12 Maakondlik	785 471	785 471	0	0	0	0
Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2012	38 826 276	38 902 208	255 464	1 773 185	255 464	2 343 770
5. Keskkonnakaitsevaldkonnad 2011						
5.1 Veemajandus	19 914 935	19 914 935	0	0	0	0
5.2 Jäätmekäitlus	1 141 256	1 141 256	0	0	0	0
5.3 Looduskaitse	3 903 432	3 904 299	0	0	0	0
5.4 Metsandus	4 586 651	4 586 651	0	0	0	0

5.5	Keskkonnakorraldus	343 975	343 975	0	0	0	0
5.6	Maapõu	1 015 730	1 016 016	0	0	0	0
5.7	Merekeskkond	610 246	610 246	0	0	0	0
5.8	Atmosfääriõhu kaitse	8 509 977	8 531 003	0	226 767	0	752 830
5.9	Keskkonnateadlikkus	4 382 199	4 382 658	0	0	0	0
5.10	Maakondlik keskkonnateadlikkus	1 062 082	1 062 082	0	0	0	0
5.11	Kalandus	2 256 432	2 256 432	0	0	0	0
5.12	Maakondlik	688 936	688 936	0	0	0	0
	Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2011	48 415 851	48 438 489	0	226 767	0	752 830
6.	Keskkonnakaitsevaldkonnad 2010						
6.1	Veemajandus	16 362 514	16 404 491	0	104 857	0	278 773
6.2	Jäätmekäitlus	2 052 977	2 052 977	0	0	0	0
6.3	Looduskaitse	3 631 932	3 631 932	0	0	0	0
6.4	Metsandus	4 078 856	4 078 856	0	0	0	0
6.5	Keskkonnakorraldus	5 427 277	5 427 277	0	0	0	0
6.6	Keskkonnateadlikkus	3 477 730	3 477 730	0	0	0	0
6.7	Kalandus	1 390 946	1 390 946	0	0	0	0
6.8	Maakondlik	579 223	579 223	0	0	0	0
	Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2010	37 001 455	37 043 431	0	104 857	0	278 773
	Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2010-2015	228 731 217	193 789 161	49 756 623	44 007 800	19 687 347	20 967 526

Lisa 24: Välisabi finantseerimisega seotud potentsiaalsed kohustused

eurodes

Jrk	Nimetus	Toetuse periood	Summa rahastusotsus/nõukogu otsus 31.12.2015	Summa rahastusotsus/nõukogu otsus 31.12.2014	Tehtud väljamakseid seisuga 31.12.2015	Tehtud väljamakseid seisuga 31.12.2014	Kohustus bilansis 31.12.15	Kohustus bilansis 31.12.14	Lõpetatud projektid/kasutamata toetus 31.12.2015	Lõpetatud projektid/kasutamata toetus 31.12.2014	Potentsiaalne kohustus 31.12.2015	Potentsiaalne kohustus 31.12.2014
	Välisabi vahendamise projektide finantseerimiseks											
1.	Uhtekuuluvusfondist rahastatavad projektid	Periood 2007-2013	859 540 623	798 416 870	781 448 341	683 154 333	7 411 831	11 084 458	19 698 757	16 186 412	48 309 348	87 991 668
1.1.	ERDFist rahastatavad projektid	Periood 2007-2013	641 932 523	634 752 885	619 858 195	544 605 010	5 108 098	9 739 640	14 549 394	12 727 198	0	67 681 036
1.2.	ESFist rahastatavad projektid	Periood 2007-2013	103 370 251	100 886 975	100 120 590	93 284 230	992 066	388 503	2 060 353	1 599 204	0	5 615 037
1.3.	Uhtekuuluvusfondist rahastatavad projektid	Periood 2014-2020	3 170 801	3 195 580	3 059 112	2 435 824	47 006	13 585	6 415	0	0	746 172
1.4.	ERDFist rahastatavad projektid	Periood 2014-2020	50 601 613	0	1 481 758	0	1 264 661	0	25 646	0	47 829 548	0
1.5.	RIS rakendamine Austria I Kaugküte	Periood 2014-2020	479 800	0	0	0	0	0	0	0	479 800	0
1.6.	RIS rakendamine Austria II Kaugküte		11 438 873	11 438 873	11 085 256	10 528 677	0	185 096	353 617	725 100	0	0
1.7.	RIS rakendamine Austria III Kaugküte		11 996 401	11 996 401	11 996 401	11 996 401	0	0	0	0	0	0
1.8.	rekonstrueerimine KKM		7 816 102	7 816 102	6 841 069	6 841 069	0	0	975 033	975 033	0	0
1.9.	RIS rakendamine Tuuleenergia MKM		12 615 412	12 615 412	12 455 535	12 455 535	0	0	159 876	159 876	0	0
1.10.	RIS rakendamine välisvalgustuse rekonstrueerimine MKM		16 118 846	15 714 643	14 550 424	1 007 587	0	757 633	1 568 421	0	0	13 949 423
2.	Välisabi kaasfinantseerimine projektide finantseerimiseks											
2.1.	Projektid LIFE, INTERREG jt		10 156 705	7 174 988	4 642 505	3 708 990	198 253	202 560	0	0	5 315 947	3 263 438
2.2.	Projektid UF	Periood 2007-2013	7 737 505	6 157 732	3 521 050	2 754 267	166 440	190 455	0	0	4 050 014	3 213 010
2.3.	Projektid UF ja ERDF	Periood 2014-2020	1 017 256	1 017 256	990 097	954 723	7 757	12 105	0	0	19 402	50 428
3.	Välisabi riikliku kaasfinantseerimise vahendamine											
3.1.	Projektid UF	Periood 2014-2020	2 347 882	0	198 648	0	3 020	0	0	0	2 146 215	0
	Kokku välisabi finantseerimisega seotud potentsiaalsed kohustused		872 045 211	805 591 858	786 289 494	686 863 323	7 613 103	11 287 018	19 698 757	16 186 412	55 771 510	91 255 106